

Fünkešnica

Glasilo Občine Veržej ≈ leto XIII ≈ št. 4 ≈ december 2020

ENERGETSKA SANACIJA

POINT NATURA 2000

BOŽIČNA VAS BO!

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

Praznični letaki v poštinih nabiralnikih in reklamni televizijski spoti nas v tem času še najbolj opominjajo, da se leto bliža h koncu. Vse do decembra je v luči spoštovanja ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa precej manj vesel kot običajno. Manjkajo družjenja, zaključki leta, sejmi, stojnice. Pa ne samo december, celotno leto je bilo drugačno, zahtevno, zaznamovano z bojem človeštva za obvladovanje koronavirusa. Posledice, ki jih bo pustila pandemija, bodo dolgotrajne in družba bo potrebovala precej časa, da se vrne v stare, ustaljene tirnice. Preden pa bomo lahko začeli odpravljati posledice, moramo virus premagati. In to s kar se da najmanj žrtvami. Za to smo odgovorni vsi, s svojim ravnanjem, upoštevanjem omejitev in solidarnostjo v celotni družbi.

Tudi delovanje Občine Veržej je v letošnjem letu pandemija koronavirusa dodobra zaznamovala. V občini je ob ustreznih usmeritvah občinskega štaba civilne zaščite stanje okužb pod nadzorom, v prvem valu pa smo pokazali veliko mero odgovornosti in solidarnosti ter medsebojno pomoči, pri čemer najbolj izstopa projekt šivanja zaščitnih mask, ki so bile v tistem obdobju v velikem pomanjkanju. Tudi izbruhi v drugem valu se uspešno zamejujejo.

Kljub soočanju s pandemijo je občina uspela realizirati vse projekte in naloge, ki so bili določeni z letošnjim proračunom. Izpostaviti želim dva projekta. Prvi je obnova objekta Roža, ki je dobila novo podobo in tudi namen, saj od otvoritve v septembru v njem deluje Promocijsko informacijski center POINT NATURA 2000, ki poleg promocije naravne in kulturne dediščine izvaja tudi dejavnost turistično informacijskega centra. Vabljeni, da po odpravi omejitev zaradi koronavirusa center tudi obiščete.

Drugi pomemben projekt je zaključek energetske sanacije Osnovne šole Veržej, ki se je zaključil v začetku decembra. Obnovitvena dela so naši osnovni šoli dala povsem novo zunanjo in notranjo podobo, predvsem pa učencem, gojencem doma in zaposlenim omogočila bistveno boljše delovne in bivalne pogoje. Ob razumevanju Ministrstva za izobraževanje šolstvo in šport nam je skupaj uspelo izvesti

še kar precej dodatnih del, ki osnovo iz energetske sanacije še nadgrajujejo in zaokrožujejo kot zaključeno celoto. Projekt celovite energetske sanacije Osnovne šole Veržej je podrobneje predstavljen v eni od rubrik te številke Fünkešnice, ko bodo razmere dovoljevale, pa bomo skupaj z vodstvom šole vrata obnovljenih prostorov odprli tudi za vse občanke in občane.

Naši pogledi so ob novem letu zazrti že v prihodnost. Investicije in razvoj v prihodnjem letu bo podrobneje opredelil proračun, za katerega pričakujemo, da bo sprejet do konca februarja naslednjega leta.

Še ena stalnica v decembru bo letos drugačna, to je Božična vas Banovci. Vaščani Banovec so se skupaj z organizatorji odločili, da Božična vas tudi letos bo. Jaslice bodo postavljene na ogled na način, da si jih bo mogoče ob upoštevanju varnostnih predpisov tudi ogledati in tako podoživeti božično skrivnost svete noči.

Ob prazničnih dneh, ki prihajajo, so naše želje za prihodnje leto povezane predvsem z zdravjem. Če smo v preteklih letih ob čestitkah dajali prednost sreči, uspehom, ljubezni in drugim dobrim željam, smo lahko letos ugotovili, da je temelj vsega **ZDRAVJE**. Zato Vam v leto 2021 želim predvsem **ZDRAVJA**, dnevi, ki prihajajo, pa naj prinesejo blagoslovljene božične praznike.

Ostanite zdravi in prijetno branje!

Slavko Petovar, dipl. inž. agronomije, župan Občine Veržej

Fünkešnica Dobrodošli na desnem bregu Mure

ISSN 1566-905X. **UREDNIŠKI ODBOR** Ivan Kuhar (glavni in odgovorni urednik), Vesna Ficko, Alenka Belec, Damjana Ferenc, Vito Šadl, Dominik Štrkl, Mateja Žalik Rus. **FOTO NASLOVNIC** Grega Valič. **LEKTORIRANJE** Ivan Kuhar. **OBLIKOVANJE IN PRELOM** Marko Suhoveršnik. **ZALOŽNIK** Občina Veržej. **ORGANIZACIJA** TISKA Salve d. o. o. Ljubljana. **NAKLADA** 550 izvodov. FÜNKEŠNICA NI NAPRODAJ. Vsako gospodinjstvo v občini jo prejme brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežih Občine Veržej ali TIC-a Veržej. Glasilo je v elektronski obliki dosegljivo na www.verzej.si in v Digitalni knjižnici Slovenije.

Občina Veržej

Ulica bratstva in enotnosti 8, 9241 Veržej

T: +386 2 58 44 480 F: +386 2 58 44 488

E: obcina.verzej@siol.net S: www.verzej.si

TIC Veržej – Zavod Marianum Veržej

Puščenjakova ulica 1, 9241 Veržej

T: +386 51 654 778

E: ticverzej@gmail.com FB: [tic.verzej](https://www.facebook.com/tic.verzej)

ZAPIS 12. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE VERŽEJ

12. redna seja Občinskega sveta Občine Veržej je potekala 22. oktobra 2020, na dnevni red je bilo uvrščenih 8 točk.

Pod prvo vsebinsko točko dnevnega reda župan prosi za uvodno besedo gospoda Boštjana Pihlerja, ki je na zadnji seji Sveta ustanoviteljic javnega zavoda ZD Ljutomer, 24. 9. 2020, s sklepom bil imenovan za direktorja ZD Ljutomer, za mandatno obdobje 4 let. Do formalnega nastopa direktorskega položaja mora pridobiti še soglasja vseh občinskih svetov v roku 60 dni, v kolikor občinski svet soglasja ne poda, se šteje, da je pozitivno. Boštjan Pihlar predstavi sebe, nato predstavi trenutno stanje v ZD Ljutomer, v nadaljevanju pa zelo podrobno predstavi še svojo vizijo. Občinski svet Občine Veržej je podal soglasje k imenovanju Boštjana Pihlarja, Užiška ulica 2b, Ljutomer, za direktorja javnega zavoda Zdravstveni dom Ljutomer.

Pod naslednjo vsebinsko točko župan predstavi razloge za sprejem rebalans, ki izvirajo predvsem zaradi epidemije povezane s COVID-19 in s tem povezane strukture prihodkov in odhodkov zaradi investicij. Prihodki so se zmanjšali za 112.001,61 EUR oz. 4,6 % in znašajo 2.330.360,86 EUR, prav tako se zmanjšujejo odhodki za 4,20 % oz. za 109.833,46 EUR in znašajo 2.531.671,91 EUR. Za investicijske transfere v rebalansu se zagotavljajo skupna sredstva v višini 1.169.043,51 EUR ali 46,18 % celotnih odhodkov proračuna. Po podrobni razlagi in pojasnilih s strani župana in računovodkinje občinski svet sprejme Odlok o rebalansu proračuna Občine Veržej za leto 2020.

V skladu s priporočili Nadzornega odbora Občine Veržej, vezano na Pravilnik o sofinanciranju pospeševanja društvene dejavnosti na področju kmetijstva v Občini Veržej, občinski svet sprejme nov Pravilnik o sofinanciranju pospeševanja društvene dejavnosti na področju kmetijstva v Občini Veržej, ki se od prvotnega razlikuje po tem, da izključuje tiste, ki niso neposredno povezani z razvojem in pospeševanjem kmetijstva in da je dobršen del ocenjevalnega lista povezan s članstvom iz naše občine, bistveno bolj so podprte in točkovane aktivnosti iz naše občine.

Župan člane občinskega sveta pod točko razno seznanja z uspešnostjo občine na razpisu za projekt WIFI4EU, s katerim je občina pridobila vavčer v višini 15.000 EUR s strani Evropske komisije, ki omogoča vzpostavitev brezplačnih internetnih točk. Občina je izbrala 6 vstopnih točk, s pomočjo katerih se bodo občani lahko brezplačno povezali na internet.

Pod točko razno so člani občinskega sveta Občine Veržej sprejeli odločitev, da se odpovedujejo sejnini za 12. redno sejo občinskega sveta in jo namenjajo v humanitarne namene za blaženje posledic krize, ki jih bodo utrpeli pomoči potrebni občani. Sredstva se bodo dodelila v višini polovice sredstev Karitasu Veržej, druga polovico pa Območnemu združenju Rdečega križa Veržej, ki bosta po svojem preudarku sredstva razdelili med pomoči potrebne občane.

Vesna Ficko, Občinska uprava Občine Veržej

ENERGETSKA SANACIJA OSNOVNE ŠOLE VERŽEJ

Osnovna šola Veržej je v začetku letošnjega septembra končno dočakala prepotrebno energetske sanacije. Zaključek postopka izbire zasebnega partnerja je vodila Občina Veržej, ki je skupaj z Občino Radenci in Občino Kobilje v postopku konkurenčnega dialoga za izvedbo izbrala gospodarsko družbo Esotech d.d. Z družbo je bila sklenjena koncesijska pogodba energetskega pogodbenišтва za obdobje petnajstih let. Vrednost vseh izvedenih del v okviru energetske sanacije na vseh objektih znaša 1.453.445,28 EUR, od tega za Osnovno šolo Veržej, skupaj z vzgojnim domom, 862.913,96 EUR. Občina Veržej je bila skupaj s partnerji uspešna na javnem razpisu za pridobitev sredstev kohezijskega sklada, kjer je za izvedbo projekta pridobila 851.823,16 EUR.

Cilja energetske sanacije sta bila dva: toplotno, energijsko in izolacijsko izboljšanje lastnosti šolskih in vodskih stavb ter zmanjšanje stroškov letnega vzdrževanja. Tako smo v sklopu energetske sanacije zamenjali energetske neučinkovite stavbne pohištvo na stavbi šole. Uredili smo toplotno zaščito zunanjih sten šole in vzgojnega zavoda. V učilnicah in ostalih prostorih šole smo odstranili ladijski pod in notranje stropne toplotno zaščitili, nanje pa namestili gips in armstrong plošče.

Vsa notranja svetila v obeh enotah smo zamenjali z varčnimi svetili. Na radiatorje smo namestili termostatske ventile in uredili kotlovnico ter prešli na sistem ogrevanja s toplotno črpalko.

Poleg del, ki so bila vključena v sklop energetske sanacije, je bilo potrebno urediti še vrsto drugih investicijskih del, da je stavba dobila zaključeno podobo. Finančna sredstva za investicije v okviru dodatnih del sta zagotovila oba ustanovitelja, Občina Veržej in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v višini 177.326,42.

V okviru dodatnih del smo obnovili nadstrešek pri vzgojnem zavodu ter uredili odvodnjavanje in manjša popravila na strehi zavoda in šole. Prav tako smo namestili dodatne zunanje reflektorje. V celoti smo pre-

belili notranjost šole in tehnično administrativne prostore. Prepleskana so vsa notranja šolska vrata in nameščene nove kljuke. Dotrajano ograjo na stopnišču predmetne stopnje je zamenjala inox ograja, ki je sedaj v skladu z varnostnimi standardi. Zastarele garderobne niše so zamenjale sodobne individualne garderobne omarice.

Prav tako je popolnoma prenovljen vhod v šolo. Dotrajan prani kamen je nadomestil pohorski tonalit. Moderno in lepo zaokroženo podobo pa je stavba z novo fasado dobila še s sodobnimi senčili na oknih in elegantnim napisom na vzhodni strani šolske zgradbe.

Načrtovano bi težko uresničili, če ne bi bilo podpore in dobrega sodelovanja s strani obeh naših ustanoviteljev. Posebna zahvala gre županu, g. Slavku Petovarju, ki se je skupaj z občinsko upravo maksimalno angažiral, razumel naše potrebe in zahteve ter iskal optimalne rešitve, da se je končno uresničila dolgoletna želja po prenovi dotrajane šole. Zahvala tudi Občinskemu svetu za razumevanje pri potrditvi finančnih sredstev za dodatna dela. Pohvalno je bilo sodelovanje s pristojnimi na MIZŠ, kjer so se odzivali hitro in konstruktivno. Da so dela tekla brez večjih zapletov, ima gotovo zasluge vodstvo podjetja Esotech d.d. in vsi izvajalci, ki so s pospešenim tempom delali zunaj in znotraj stavbe, tudi ob sobotah in nedeljah, da se je projekt pravočasno zaključil. Velika hvala tudi hišniku Jožetu Nemcu, ki je bil nepogrešljiva pomoč pri izvajanju del. Koordinacija med vsemi deležniki je bila dobra in usklajena. Želeli smo čim bolj izkoristiti čas, ko učencev zaradi pandemije Covid-19 ni bilo v šoli, hkrati pa nam je bilo zelo naklonjeno tudi vreme.

Uspešno zaključena energetska sanacija bo prav gotovo ugodno vplivala na počutje učencev in zaposlenih v šoli,

hkrati pa zvišala raven kvalitete bivanja otrok v vzgojnem zavodu. Opravili smo veliko in dobro delo za sedanje in prihodnje generacije, ki se bodo izobraževale v naši osnovni šoli.

Sveža in urejena zunanja podoba šolskih stavb, sodobna atletska steza in urejena okolica so pomembna pridobitev, ne samo za zaposlene in učence, ampak tudi za Občino Veržej kot celoto.

Marija Ferenc, ravnateljica

Vse foto: Anastazij Rudolf

OTVORITEV PROMOCIJSKO INFORMACIJSKEGA CENTRA POINT NATURA 2000

V petek, 16. oktobra 2020, smo pri krožišču v Veržeu odprli nov Promocijsko informacijski center Point Natura 2000. V njem bodo domači in tuji obiskovalci pridobili pomembne turistične informacije in se učili o veličini reke Mure in njenega biosistema. Namen je tudi, da se predstavijo lokalni ponudniki in na naših policah razstavijo svoje proizvode za potencialne kupce.

Glede na takratne razmere v zvezi z aktualnim Covid-19 je slovesnost potekala v veliko manjšem obsegu kot je prvotno bilo načrtovano. Povezoval jo je Andrej Mernik, glavna govornica sta bila spoštovani župan Slavko Petovar in gospod Peter Pučnik. Zahvala gre tudi gospodu župniku Jožef Pozderec, ki je opravil blagoslov objekta, kakor velela običaj. Za glasbeno popestritev je poskrbel mladi nadarjeni saksofonist, David Gregorinčič iz glasbene šole Ljutomer. Čeprav nas je spremljalo muhasto vreme, je tik pred začetkom otvoritve skozi oblake le pokukalo sonce.

Vljudno vabljeni, da nas tudi vi obiščete takoj, ko bomo lahko ponovno odprli vrata za obiskovalce.

Ana Muhič, vodja TIC Veržej

PLAVČEK ZVEDAVČEK IN PLAVČKOVA KOLESARSKA POT

Zavod Marianum Veržej je kot projektni partner v sodelovanju z zunanjim izvajalcem Zavodom Mali vüčejok na dan odprtja POINT NATURA 2000 gostil še učence OŠ Veržej, ki so si tako zadnji dan pred ponovnim izvajanjem pouka na daljavo popestrili svoj šolski dan. Preko na novo razvitih izobraževalnih programov (Plavček Zvedavček) so spoznali kulturno in predvsem naravno dediščino naše občine, ki se razprostira tudi na območju Nature 2000. Gre za naravovarstveno omrežje Evropske unije in eno največjih svetovnih varstvenih območij. Z Naturo 2000 ohranjamo živalske in rastlinske vrste ter območja, ki so pomembna na slovenski, evropski in svetovni ravni. Natura 2000 je družbena zaveza, da bomo in kako bomo varovali naravo. In del te zgodbe je tudi Občina Veržej in številne institucije ter posamezniki, ki tukaj delujemo.

Projektne aktivnosti smo dokončno speljali na spleto – tako smo predstavitev za učence, ki obiskujejo OŠ Veržej, enota Dom, izvedli predstavitev programa na daljavo – preko spletne aplikacije ZOOM, prav tako pa smo preko te aplikacije predstavili novo razvit turistični produkt Plavčova kolesarska pot.

Čeprav smo projektne aktivnosti zaključili virtualno – kot posamezniki in člani skupnega gospodinjstva ne le lahko, ampak je celo priporočljivo, da gremo ven, v naravo. Bodimo ponosni nanjo in naj nam da vedno novih moči za nove zmage.

Ivan Kuhar

BOŽIČNA VAS

Letošnji december najbrž za večino ne bo veseli december, saj so nas korona ukrepi prikovali v mehurček, v katerem naj bi vsak po svoje poskušal najti stvari, ki nas osrečujejo.

Prihajata božič in novo leto. To je čas, ko ljudje nevede pozabimo na skrbi, ki nas bremenijo, so trenutki, ko srečamo ljudi, ki so nam vredni.

Stvari so še precej negotove, zato lahko samo upamo, da bo letošnji božič vsaj malce podoben prejšnjim. A tudi če se ukrepi delno zrahljajo pred božičnimi prazniki, bo božič 2020 precej drugačen, kot ga poznamo.

Otroci si od dobrih mož obetajo darila, saj so res pridni, če pomislimo na šolanje na daljavo, ki jih je prikrajšalo za dragocene trenutke druženja s sovrstniki, prijatelji in tudi učitelji, katere učenci, predvsem majhni, še kako pogrešajo.

Letošnji december bo vsekakor zaznamovalo druženje v ožjem družinskem krogu. Veliko ljudi se sicer v tem mesecu bolj kot daril razveseli obiska svojih bližnjih, prijateljev, znancev, na kar pa letos ne moremo računati. Če bomo imeli v mislih, da bo enkrat konec, ker do tega mora priti, in bomo jezo, razočaranje, željo po druženju zapakirali v poseben, svoj mehurček, nam bo v tistem prvem ostala družina, katere pomena se zavedamo šele, ko osnovni mehurček začne spreminjati svojo obliko in se na koncu razblini.

V Banovcih bomo tudi letos poskrbeli, da bodo prazniki v znamenju Božične vasi. Vaščani se bomo potrudili in že enaindvajsetič naredili jaslice na prostem, kajti Jezus naj pride v naše domove, saj ga v času, ki je z nami, potrebujemo še toliko bolj.

Zato vas vabimo, da nas tudi letos obiščete. Poskušajmo si narediti december lep, pa tudi če samo doma ali s sprehom po naši prelepi mali občini.

Morda boste z masko na obrazu in odkritim srcem komu polepšali dan.

Za prijetno vzdušje bomo v okviru zmožnosti poskrbeli domačini.

Majda Kolbl

TERME BANOVCİ

Spoštovane občanke in občani Veržeja. Pred vami je nova številka Funkešnice, v kateri vam želimo predstaviti naše dosežke v preteklem obdobju in načrte za prihodnost. Za nami je kljub številnim oviram povezanimi s korona virusom uspešna poletna sezona. Vsem, ki ste nas obiskovali med letom se zahvaljujemo za obisk in se priporočamo v prihodnje. Z željo, da je vaše bivanje v Termah Banovci kar se da prijetno, smo v preteklem obdobju vložili kar nekaj truda v izboljšanje ponudbe. Kljub temu, da smo v novi lastniški strukturi šele 16 mesecev, smo v tem obdobju precej izboljšali ponudbo v Termah Banovci. Obnovili smo notranji termalni bazen in dodali pokriti otroški bazen. V svetu Prleških savn, vas razvaja prenovljeno počivališče pod zvezdnatim nebom. Dodali smo infrardečo savno, katero ste številno obiskovalci pogrešali. V savni vas po novem čaka tudi panoramska terasa. Na bazenski ploščadi so vas letos pozdravili novi ležalniki in slamnati senčniki, ki vam bodo polepšali razvajanje pri nas.

Lotili smo se prenove apartmajskega naselja z razširitvijo nekaterih sob v družinske sobe. Klasični in FKK kamp smo uredili in preuredili po najnovejših evropskih standardih turističnih kampov v Evropi. Terme Banovci so postale kolesarski in pohodniški hotel. Veliko časa in sredstev smo namenili tudi energetske sanaciji term, saj s tem postajamo okolju še bolj prijazne terme.

Načrti v prihodnost so naravnani razvojno. V bodoče vas bomo pozdravljali tudi z novim logotipom in celovito prenovljeno grafično podobo. Nadaljevali bomo s sanacijo in prenovo sob ter razširitvijo savn. Nov projekt, ki ga bomo zaključili še v tem letu in ga vsi nestrpnost pričakujemo, je zagotovo povečanje restavracije, oziroma izgradnja zimskega vrta. Urejajo se tudi novi poslovni prostori, v prihodnjem letu pa se bomo veselili novih mobilnih hišk. Ob naši kulinarični ponudbi boste v naslednjem letu lahko uživali ob bazenu, kjer je v izgradnji nov letni šank. Veliko projektov je torej v načrtu, nekaj se jih že izvaja, zato vas z veseljem pričakujemo.

Ena izmed uspešnih zgodb, ki smo jo začeli graditi v tem letu in že žanje sadove, je kartica ugodnosti Banovička. Kartica ni namenjena samo gostom, ki prihajajo v Banovce od drugod, ampak se predstavlja kot pomurska turistična kartica namenjena vsem, ki bi želeli spoznati tako nas, kot lokalne ponudnike v Pomurju. Včasih se še premalo zavedamo kakšno bogastvo imamo v bližini, na domačih tleh in med domačimi ljudmi. Banovičko priporočamo tudi vam, saj vam prinaša ugodnosti in popuste, tako v Termah Banovci kot tudi pri številnih turističnih ponudnikih v Po-

murju. Številni so za vas pripravili posebne ugodnosti ob nakupih ali posebne ponudbe samo za imetnike Banovičke. Vabimo vas, da postanete del te zgodbe in si na naši spletni strani ogledate vse predstavnike kartice Banovička.

Bliža se najlepši čas leta, ki bo letos nekoliko drugačen, zato smo v termah za vas pripravili ugodnosti pri nakupu darilnih bonov, ki je lahko tudi čudovito božično darilo za vaše najbližje. Vsakemu imetniku Banovičke ob nakupu darilnega bona nad 50,00 € podarimo vrednostni bon za 5,00 €. Vabimo vas, da obiščete našo spletno stran www.termebanovci.si, kjer lahko spremljate našo ponudbo in novitete, prav tako pa vabljeni na našo Facebook stran in Instagram, kje vedno skrbimo, da ste obveščeni o vsem dogajanju v Termah Banovci.

Leto 2020 je bilo polno izzivov, ki jih ne bi premagali brez vseh vas in vaše podpore. Veselimo se že Božične vasi, ki jo bomo tako kot vsako leto pripravili skupaj z vaščani Banovec, vendar letos nekoliko drugače. To leto bo Božična vas namreč žarela s posebno energijo in upanjem, da skupaj premagamo vse izzive, ki nas čakajo.

V leto 2021 vstopamo z novo energijo, zagonom in voljo do uspeha. Tudi vsem vam želimo, da vam bo prihajajoče leto prineslo veliko zdravja, uspehov in osebnega zadovoljstva. Naj vas spremlja misel Tomaža Humarja, ki pravi tako:

Kolikor resnice premoreš, toliko si resničen.

Kolikor prijatelj si priklješ, toliko jih boš tudi imel.

Kolikor bogastva si sposoben sprejeti, toliko ga boš tudi deležen.

Kolikor sonca spustiš skozi duri svojega srca, v tolikšni meri bo svetilo tudi za druge.

Ko si pripravljen deliti, takrat piješ pri izviru.

Slišati GLAS, Videti LUČ, Sprejeti DARILO, Biti HVALEŽEN – Biti in ostati ČLOVEK.

Kolektiv Term Banovci

PREDSTAVITVENI KOTIČEK LOKALNIH PRIDELOVALCEV OBČINE VERŽEJ

Občina Veržej se je kot partner pridružila projektu GlaMUR, ki je uspešno zaključen. Projekt je nastal v sodelovanju LAS Prlekija, LAS Ovtar in LAS Verein zur Förderung Steirischen Vulkanlandes (Avstrija). S projektom GlaMUR smo želeli izboljšati in prikazati pomembnost lokalnih pridelovalcev ter njihovih izdelkov na območju Slovenije in Avstrije. Eden izmed ciljev projekta je bil, da se v sklopu projekta uredi predstavitveni kotiček lokalnih ponudnikov ter tako približa lokalne izdelke domačinom ter ljudem, ki obiščejo naše kraje. Povezali smo lokalne ponudnike hrane ter rokodelce, ki izdelujejo predmete za vsakdanjo uporabo iz občine Veržej.

Svoje izdelke so predstavili Čebelarstvo društvo Veržej, Čebelarstvo Šalamun iz Banovec, Čebelarstvo Slavko Ivančič iz Bunčan ter Čebelarški muzej – Čebelarstvo Tigeli.

Ekološko pridelane žitarice, moko, testenine, izdelke iz buč ter ekološko pridelano olje Ekološka kmetija Rozmarič ter Ekološka kmetija Topolovec.

Mesne izdelke sta v kotičku predstavili Predelava in proizvodnja mesnih izdelkov Borut Grantaša in Predelava in prodaja mesa in mesnih izdelkov na kmetiji, Jože Rutar.

Z bučnim oljem je kotiček krasil Franc Petovar iz Bunčan, z drobtinami in testenin Pekarna Izidor Krapec iz Veržeja. Za pestro barvitost kotička pa so poskrbela pisana jabolka sadjarske kmetije Suzane Keuschler iz Veržeja.

S področja rokodelstva nas je s posodo iz gline razveselil Rokodelski center DUO Veržej.

Vse našete proizvajalce lahko obiščete na njihovem domu, kjer nudijo prodajo izdelkov ter tako spodbudite lokalno pridelavo in spoznate pomen lokalne hrane, ki je v današnjih dneh še kako pomembna.

Vsem sodelujočim pridelovalcem in predelovalcem se zahvaljujemo se prispevek k prepoznavnosti lokalnih izdelkov in pridelkov ter prepoznavnosti Občine Veržej.

Marko Jurić

LOKALNA PONUDBA NAJ BO PRVA IZBIRA

Lokalna ponudba z znanim poreklom pridelave in predelave je pri kupcih, ki so vedno bolj osveščeni vse bolj zaželeni. To se zaradi različnih afer v preteklosti še posebej odraža pri mesu in mesnih izdelkih. V Veržaju imamo bogato tradicijo predelave mesa in izdelave mesnih izdelkov, ki ji je dal poseben pečat žal prehitro pokojni Mirko Hanžekovič. Po nekajletnem zatišju na tem področju pa imamo v občini spet registrirane obrate za predelavo in prodajo mesa in mesnih izdelkov. To sta Predelava in prodaja mesa in mesnih izdelkov na kmetiji, Jože Rautar s.p. in Predelava in proizvodnja mesnih izdelkov Borut Grantaša s.p..

Ponudba pri Rautarjevih obsega prodajo svežega prašičjega mesa in mesnih izdelkov kot so domača klobasa, pečenice, salama, koline in tlačanka. Posebej ponosni so na meso iz tünke, ki jo pripravljajo po tradicionalni recepturi. V poletnih mesecih nudijo tudi široko ponudbo programa za piknik.

Tudi pri Grantaševih je ponudba zelo pestra in obsega različne vrste izdelkov. Klobase za kuhanje, pečenice, meso iz tünke in zaseka so stalnica v njihovi ponudbi. Pozimi je ponudba sezonsko obarvana s ponudbo različnih vrst kolon, poleti pa ponujajo širok program za žar in piknike.

Vsi izdelki obeh kmetij imajo izključno slovensko poreklo, saj se oba predelovalca oskrbujeta s prašiči, ki so bili rojeni in rejeni v Prlekiji. Če si želimo decembrske dni obogatiti s pristinimi domačimi izdelki visoke kakovosti in znanega porekla jih bomo zagotovo našli v lično urejenih trgovincah pri Rautarjevih ali Grantaševih.

Seveda pa je lokalnih ponudnikov v občini še kar nekaj. Ekološke kmetije Rozmarič, Topolovec in Senčar smo že predstavili. V občini je prav tako kar nekaj registriranih kmetij z dopolnilno dejavnostjo. Tako na kmetiji Galunder iz Veržaja in Petovar iz Bunčan ponujajo bučno olje, Babičev mlin pa tradicionalno ponuja kakovostne moke različnih vrst. S sadjem se lahko oskrbite pri podjetju Malus d.o.o., Kmetija Jureš iz Veržaja pa ponuja sveža kokošja jajca. Seveda pa ne smemo pozabiti ponudbe naših čebelarjev, ki obsega različne vrste medu in medene izdelke.

Dobro je vedeti, da se s proizvodi kmetijske pridelave kot so vino, zelenjava, sadje in vse ostalo kar ni predmet predelave lahko oskrbimo na katerikoli kmetiji v naši občini.

Z nakupom izdelkov pri domačih ponudnikih lahko tudi sami veliko prispevamo h krepitvi lokalne ekonomije in v teh težkih časih pomagamo tudi manjšim lokalnim ponudnikom. Nakup pri lokalnih ponudnikih nam zagotavlja znano poreklo živila, pomembne pa so tudi kratke dobavne verige, ki zagotavljajo svežino in bistveno prispevajo k nižjemu ogljičnemu odtisu ter s tem k zmanjšanju vpliva kmetijstva na podnebne spremembe.

Slavko Petovar

INTERVJU: JOŽE ZADRAVEC

Jože Zadavec je eden bolj znanih veržejških glasbenikov. 35-letni bobnar, ki sicer živi na Kamenščaku, je dejaven na vseh področjih povezanih z glasbo – poučuje na glasbenih šolah, igra v različnih zasedbah, je pa tudi eden glavnih pobudnikov in organizatorjev festivala RePannonia. Z njim smo se pogovarjali tudi o tem, kako je turbulentno leto 2020 zarezalo v glasbeno industrijo.

Jože, najti te je moč na praktično vseh področjih, povezanih z glasbo – od izobraževalnega, umetniškega do organizacijskega. Kdaj in kako si našel strast do glasbe, ki te je na koncu pripeljala do tega, da si postal poklicni glasbenik?

Strast do glasbe in samega inštrumenta sem imel že kot zelo mlad fant. Verjamem, da je to bilo tudi zelo hitro razvidno za domače, sosede, učitelje v osnovni šoli, znance, ... Kot otrok se po moje niti ne zavedaš, da si našel neko strast. Začutiš pa neko veselje, ko slišiš glasbo in ko igraš na inštrument. Tudi tvoji bližnji opazijo to iskrico v očeh. Enostavno mi je bilo zelo prijetno ob poslušanju in seveda potem igranju. Seveda so se potem zgodili prvi bendi, nastopi, zasedbe, in takrat so me na »špile« še vozili starši. Ko pa sem naredil izpit za avto in sem se lahko sam peljal na vaje in nastope, pa sem se počasi začel zavedati, da bo to del mojega vsakdana. Enostavna odločitev. Glasbenik bom. Pri 18 letih. To so bili časi. ☺

Takrat sem igral v enem bendu in res smo se imeli fajn. Leta minevajo, kolegi najdejo drugo pot, ti pa ostaneš. Tak-

rat ni druge kot da iz tega narediš poklic. Začneš razmišljati, kaj vse spada zraven. Kot glasbenik daješ ljudem tisti »feeling« da se lahko počutijo veseli, žalostni, zamišljeni ... karkoli. Tudi zato začneš poučevati – da lahko svoje znanje prenašaš naprej in bo to šlo v naslednje generacije. Začneš organizirati dogodke, da se »vzgaja« kultura. In evo, si poklicni glasbenik.

Kateri glasbeniki ali umetniki so ti vzor in navdih pri delu?

To je vprašanje, na katerega bi lahko samo našteval imena in upal, da kdo te umetnike potem »čekne«. Na taka vprašanja sicer težko odgovorim, ker sem zares zelo odprt, kar se tiče glasbe in same umetnosti. Ampak. Vedno je bil, odkar sem ga prvič slišal v 6. razredu, del mojega vsakdana (in še vedno je) Frank Sinatra. Ni dneva, da ne poslušam Frankija. Zame eden najboljših v šovbiznisu. Tu so potem še Quincy Jones, Count Basie, ... kar veliko jih je. In to iz vseh žanrov. Odvisno od vremena. Te dni mi je inspiracija Josipa Lisac. Naslednji teden bo to mogoče Michael

Foto: Sara Kager

Jackson. Različno. Frank je konstanta. Niso pa navdihujoči samo glasbeniki. Komedijski, igralci, športniki, pisci, umetniki vseh vrst. Vsi, ki ustvarjajo s strastjo, odkritostjo in ljubeznijo, me v bistvu inspirirajo.

Kje vse poučuješ bobne in kako se je učni proces na glasbenih šolah spremenil zaradi novega koronavirusa? Poučuješ samo otroke in mladostnike ali tudi odrasle?

To šolsko leto poučujem na manj šolah kot prejšnja leta. Učim na privatni glasbeni šoli BASE v Mariboru in na Ptuj. Učim tudi na nadstandardnem oddelku za jazz in pop na glasbeni šoli Karol Pahor Ptuj, nudim pa tudi privatne inštrukcije, doma na Spodnjem Kamenščaku.

Ja, leto 2020 je drugače. Pouk poteka na daljavo. Sicer nekatere še lahko poučujem v živo, ampak s strogimi pravili glede razdalje, razkuževanja in zračenja prostorov. Večina pa na daljavo. V bistvu pouk poteka normalno naprej, je pa res, da ni isto. Ampak z učenci se trudimo, da igramo naprej. Škoda bi bilo, da bi izgubili to leto. Vse se da. Če je le volja.

Jaz sem tako ali tako imel vselej željo, da si studio za snemanje in poučevanje uredim doma. Tako sem letos to uredil in imam, poleg snemanja in poučevanja, v studiu tudi pouk na daljavo s svojimi mentorji. Vem, da moji učenci nimajo takih pogojev, a poskušamo najti kompromis. Večinoma poučujem mladostnike, je pa tudi nekaj starejših, starostnih omejitev načeloma ni, je pa lažje, če je otrok star vsaj osem let, da doseže do »kuplunge«.

V katerih zasedbah nastopaš?

Sebe imam nekako za ene vrste »session drummerja«. To pomeni, da ko nekdo potrebuje bobnarja, ki je univerzalen, ki hitro bere note, ki je kameleon zvoka, ..., potem pokličejo mene. Igram od rocka do jazz, z velikimi orkestri ali manjšimi zasedbami. Je pa tudi nekaj zasedb s katerimi redno nastopam: Simpatico, Bilbi, Mojca, ZZ quartet, ...

Glasbeniki žal ne morete ubrati iste poti kot športniki, ki zadnjega pol leta praktično niso videli navijačev. Kulture brez obiskovalcev ni. Kako se glasbeniki in umetniki spopadate s to novo realnostjo? Kakšne bodo posledice epidemije tudi z vidika financ?

Moram reči, da sem kljub težavnemu letu, ki se počasi zaključuje, imel še kar dosti nastopov. Pohvale gredo predvsem organizatorjem za izvedene festivale. Res je, da če ne bi bilo epidemije, bi nastopal veliko več, ampak na nek način imam srečo, da sem to leto kar veliko delal.

Res pa je trenutno, ko se dogodki ne morejo odvijati niti zunaj, kar zatišje. Kljub temu sem imel in še imam nekaj nastopov preko videoprenosa v živo (»livestream«). Tukaj so spet pomembni organizatorji, ki se zelo trudijo in od katerih smo torej glasbeniki praktično popolnoma odvisni. Ko si v nekem takem krogu, tudi lažje »prideš zraven«. Nekateri trenutne razmere izkoriščajo za delo v studiu in tudi jaz

Foto: Sara Kager

sem v neki fazi snemanj in produkcije nekaj novih pesmih.

Skratka, da se, a je vse odvisno od posameznika. Nekateri jamrajo s kavča na socialnih omrežjih, drugi pa raje delamo. Ker tistim, ki smo sedaj delali, bo tudi lažje v prihodnje, tudi s finančnega vidika. Kriza na tem področju se seveda pozna tudi v našem cehu, a mislim, da smo glede tega večinoma, razen nekaj izjem, bolj ali manj na istem. Sprašujem se le, kaj šele bo, ko bo zares kriza. A borimo se dalje in iščemo sredstva za nadaljnje ustvarjanje.

Festival RePannonia je letos zaradi vsem znanih razlogov odpadel. Ali to pomeni tudi konec mladega projekta, ali se morda prihodnje leto vrača? Kakšni so načrti?

Nikakor. V društvu 29a, ki je organizator tega festivala, delamo naprej. Vsi dogodki, tudi naš festival, pri katerem sodelujem kot umetniški vodja, bodo speljani v letu 2021. Seveda se bomo prilagodili glede na situacijo. Odvisni smo predvsem od financ in tega, koliko bomo prejeli sredstev od občine, države in sponzorjev, razmišljamo tudi o neke vrste preureditvi festivala. Ker pa smo vsi mnenja, da so taki »eventi« zelo pomembni za razvoj kulture in tudi prepoznavnosti naše pokrajine, se bomo maksimalno potrudili, da izvedemo čim več dogodkov skozi vse leto.

Tvoja partnerka Mojca Prejac je prav tako glasbenica. S svojim bandom, v katerem si tudi ti na bobnih, je nedavno izdala album, kasneje pa še nekaj posameznih skladb. Kar nekaj vaših izdelkov se redno vrtili po slovenskih radiih, tudi po nacionalnem. Kako ste zadovoljni z dosedanjim delom in kakšni so načrti za naprej?

Z Mojco sva zelo vesela, da se naša glasba vrtili po radijih. Zato tudi ustvarjamo – da se sliši. Absolutno je to leto vplivalo na najino ustvarjanje, ampak imava načrte za naprej. Isto kot jaz, se je tudi Mojca v tem letu odločila za nekaj izboljšav, predvsem je nadgrajevala svoje znanje za lažje ustvarjanje. Kako bo vse skupaj zvenelo, boste lahko slišali v letu 2021.

Jože hvala in veliko uspehov ter ustvarjalnega navdih vama želimo!

Vito Šadl

MOJA ROJSTNA VAS

Krištanci vasica, kjer nikoli ni bilo veljakov,
prleška vasica dobrih je ljudi in veseljakov.

Tu še kot otroka
moje drage mame
božala je roka.
Tu moj oče pridno kmetoval je,
garal, šparal vsak cekin,
sem na moja mlada srečna leta
seže mi spomin.

Ob večerih lepe knjige rad sem bral,
podnevi pa na polju delal,
s konji njive sem oral.

Če kdo v vas prišel je po nevesto,
fantje smo se zbrali
in zaprli smo mu cesto.
Če nevesto hotel je imeti
lepe dharce moral je odšteti.
Nato smo pili,
na ražnju še meso smo pržili,
če seveda dobro smo jo stržili.

Za zabave dvorana je kraj Krištanec,
tam bil je včasih pravi hec.
Ob sobotah in nedeljah
b'le so veselice,
mladi pari smo plesali
pa starejši strici in tetice.
Peli smo, kričali,
vmes pa z vinom se krepčali.

Krištanci, vasica mala,
dragi ti moj rojstni kraj,
mladosti moje bil si raj.
Krištanci, vasica zala,
rad vedno k tebi
vračam se nazaj.

Ciril Belec

PRIJATELJ

Sem imel prijatelja takega,
da sva kot brata si bila,
eden drugemu zaupala
in skup se vedno družila.

Ko je na zemljo legel mrak
in vsa narava šla je spat,
s prijateljem šla sva vasovat
pod okna ljubic kratiti čas.

A enkrat se zgodilo je,
prijatelj ujel se v zanko je,
se z Micko pač oženil je,
odšel prek Mure v Prekmurje.

Potem pa šel je v daljni svet.
Čez dolgo let se vrnil spet,
se vrnil v lepo Prekmurje
med svoje vse prijatelje.

Zasadil vinsko trto je
na lepe strehovske brege,
zazidal zraven vinski hram,
kjer hrani dobro vino tam.

Pri njemu zdaj se snidemo
in pesem spet zapojemo,
kot sva pela včasih jo
pod staro vaško lipico.

Zdaj stare moje so kosti,
a pesem naju še krepí
in vino dobro poživi,
da pesem z brega zadoni.

Ludvik Brunec

PRIPRAVE NA SNEG!

Večer sen dnevnik prižga si,
Erjovec vreme nan guči:
"Dragi moji, jutri bo
nad nami padal sneg zelo!"

"Mater milo," reka sen.
"Snega teko meta nen.
Lopate neman glih zato,
z malo nikak nede šlo!"

Celo noč sen tuhta si,
kak problem jaz reša bi.
Či zaron fest hūdo bo,
kak de meni delo šlo?

Plan sen si nareda svoj,
k ženi sen se stisna kcoj.
Malo bon pocorta jo,
ka de delo leži šlo.

"Droga moja ženkica,
ka boš vutra z menoj šla?
Snego de puno spadnolo,
brez tebe delo nede šlo!"

V štapeti obrne se,
te pa lepo rekla je:
"Drogi lūbi možek moj,
nen se vutra phola kcoj.
Lopata samo ena je,
bon rojši jaz segrela te.
Na toti štil navajena,
sen sigdor bole jaz bila.
Žülof nigi neje blo,
je toto delo gladko šlo!"

Mateja Pučko

ŠTIRJE PRLEKI

Mi smo štirje Prleki,
vesele smo narave.
Radi se družimo
in kaj zapojemo.

Vsi smo v penziji že mi,
penzija nas ne skrbi,
saj pri moči smo še vsi
in vino nas krepi.

Ko k zdravniku pridemo,
dolge ure čakamo,
kile dol nam zbijajo
in vse nam branijo.

Trmasti smo Prleki,
hitro vse nas razjezi,
če pa pesem zadoni
smo veseli vsi.

Ludvik Brunec

DELOVANJE VRTCA V ČASU RAZSAJANJA VIRUSA COVID-19

Korona kriza je prizadela prebivalstvo v svetovnem merilu, proti virusu se borimo tudi mi v našem vrtcu. Vse zaposlene v vrtcu se trudimo in skrbimo za prijetno klimo in prijetno počutje otrok, pripravljamo različne dejavnosti in igre, kolikor pa nam vreme dopušča, izkoristimo tudi čim več bivanja otrok na prostem, na svežem zraku.

Naše delo že celotno šolsko leto poteka v skladu s priporočili in smernicami s strani Nacionalnega instituta za javno zdravje, kar pomeni, da redno prezračujemo prostore, si vsi temeljito umivamo roke, razkužujemo igrače in vse

didaktične materiale, delovne površine, pogosteje peremo posteljnino, ...

Trudimo se, da zagotovimo varno in čisto delovno okolje za vse otroke, zaposlene, pa tudi za starše, ki le ob najnужnejših situacijah vstopajo v prostore vrtca – seveda z uporabo zaščitnih mask.

Tudi vsi zaposleni v vseh prostorih vrtca in tudi zunaj pri delu z otroci uporabljamo zaščitne maske, otroci pa ne. V času epidemije v vrtcu nudimo varstvo otrokom staršev, ki nujno potrebujejo varstvo.

Alenka Belec, Vrtec Veržej

OBISK POLICISTOV V VRTCU

Že v oktobru sta nas obiskala policista iz Policijske postaje vodnikov službenih psov Murska Sobota in policistka Lidija iz Policijske postaje Ljutomer. Spoznali smo veliko zanimivega o delu policistov, o njihovih pripomočkih, ki jih uporabljajo pri delu, o njihovih nalogah za skrb ljudi, ter o opremljenosti njihovih vozil. Najbolj zanimivi so bili vsekakor psi, ki pomagajo policistom pri delu. Otroci so bili navdušeni nad psičkama, pogumni so ju lahko pobožali, se z njima fotografirali. Od prijaznih policistov so izvedeli veliko zanimivih, poučnih nasvetov in pojasnil, odgovorili pa so jim tudi na zastavljena vprašanja.

Otroci starejše skupine so s policistko Lidijo – Markovo mamico – opravili še krajši varni sprehod v okolici vrtca. Želimo si, da bi nas policisti še kdaj obiskali, saj nas je njihov obisk navdušil.

Gabrijela Kuhar, Vrtec Veržej

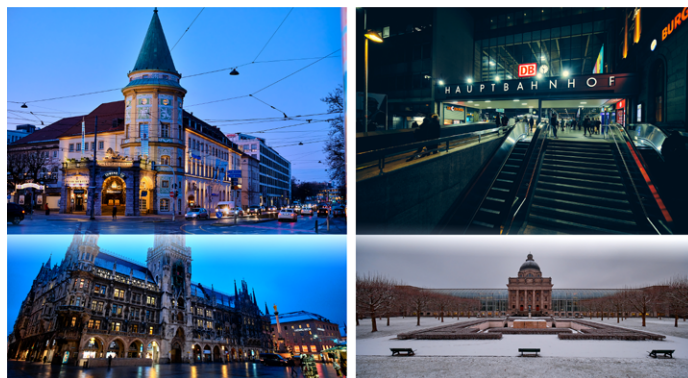

Vse foto: arhiv OS Veržej

PURE - PUZZLING EUROPE

Po kratkem premoru od mednarodnih projektov smo se v začetku leta 2020 spet odločili poiskati šole iz različnih držav Evrope, ki bi bile pripravljene sodelovati v evropskem projektu v okviru programa Erasmus+. Tako sva se dva učitelja iz naše šole, Branka Kapun Pučko in Anastazij Rudolf, januarja udeležila pripravljalnega obiska v bavarski prestolnici München. S potencialnimi projektnimi partnerji (Zwönitz - Nemčija, Hanko - Finska, Nikozija - Ciper, Heraklion - Kreta, Grčija, Ponte de Lima - Portugalska) smo sestavili zanimiv projekt in zarisali okvirje le-tega. Po vrnitvi domov smo partnerji še podrobneje načrtovali in usklajevali aktivnosti, tako da smo lahko prijavni obrazec pravočasno oddali na nacionalno agencijo.

Poleti smo iz nacionalne agencije CMEPIUS bili obveščeni, da je naš projekt bil odobren. Šolski leti 2020/2021 in 2021/2022 bomo torej udeleženi v projektu z naslovom PURE - Puzzling Europe. Glede na situacijo glede COVID-19 bomo projektno obdobje verjetno morali podalj-

šati, da izvedemo vse načrtovane aktivnosti, kar pa je že dogovorjeno z nacionalno agencijo.

Projektni partnerji z veseljem pripravljamo aktivnosti za otroke, nekatere pa smo na žalost morali prestaviti na poznejše termine.

O podrobnostih projekta, aktivnostih in projektnih obiskih bomo poročali v prihajajočih številkah Fünkešnice.

Anastazij Rudolf

PROJEKT VARNO NA KOLESU

Butan plin d.d. že vrsto let razpisuje projekt Varno na kolesu. Letos smo se tudi na OŠ Veržej odločili, da se pridružimo projektu. Pod vodstvom koordinatorice Lidije Malek in mentorice, učiteljice razrednega pouka, učenci razredne stopnje opravljajo različne naloge, ki jih projekt vključuje. Preko teh nalog učence spodbujamo, da kritično razmišljajo o prometni varnosti kolesarjev v svoji občini. Septembra smo izvedli dan dejavnosti, v sklopu katerega

smo si ogledali kolesarske poti v Veržej, analizirali kritične točke na progi, kjer učenci opravljajo kolesarski izpit ter podali predloge, kako bi lahko varnost kolesarjev še izboljšali. Prav tako so učenci 5. a razreda urili svoje kolesarske spretnosti na šolskem poligonu. V času trajanja projekta poteka tudi zbiranje kilometrov. To pomeni, da učenci in njihovi starši čim več kolesarijo v prostem času in prevožene kilometre javijo razredničarkam. Do konca šolskega leta nas čaka še nekaj nalog, za katere se bomo potrudili kljub delu na daljavo.

Lidija Malek, OŠ Veržej

Vse foto: arhiv OŠ Veržej

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

Tudi v tem šolskem letu je 20. novembra 2020 na razredni stopnji OŠ Veržej potekal projekt Tradicionalni slovenski zajtrk kot osrednji dogodek dneva slovenske hrane, čeprav v nekoliko drugačni, prilagojeni obliki »na daljavo«.

Kljub poučevanju na daljavo, smo skušali ohraniti omenjeni dan dejavnosti z namenom ozaveščati šolarje o pomenu zajtrka v okviru prehranjevalnih navad in o pomenu lokalno pridelanih živil. Učence smo spodbudili k pripravi tradicionalnega slovenskega zajtrka v sestavi lokalno pridelanih živil; črnega kruha, masla, medu, mleka in jabolka.

Kot ohranitev vsaj delčka kulturnega šolskega programa so učenci prisluhnili pesmi Čebelar, ansambla Lojzeta Slaka. V nadaljevanju so potekale delavnice, katerih osrednja tema je bila (ne)zdrava prehrana in vpliv le-te na zobe. Učiteljice so prilagajale delavnice glede na starost in spretnosti učencev ter na samostojno izvedbo doma.

Delavnice so na učni ravni spodbujale zdrav način življenja, na ustvarjalni ravni pa dopuščale možnost izbire in izvirnost učencev. Učenci so poslušali zvočne zgodbe na temo sadja in zelenjave, ob pomoči posnetkov utrdili pravilno ščetkanje zob, izrezovali živila iz reklamnih letakov ter jih razvrščali k zdravim oz. bolečim zobkom. Prav tako so spoznavali mlečno in stalno zobovje ter ustvarjali iz medenega (slanega) testa obliko zdravih in bolečih zob. Omenjeno je sproščujoče dopolnjevala poučna risanka/mladinska oddaja na izbrano temo, ki se je prepletala skozi delavnice. Tako so se učenci skozi delavnice učili, ustvarjali in zabavali.

Melita Bombek, OŠ Veržej

Vse foto: arhiv OŠ Veržej

Dom

NAŠA KARANTENA

Zgodilo se je, da je sredi oktobra ena skupina otrok morala v karanteno. Na srečo so vsi ostali zdravi, a so pogrešali običajno rutino. Vsi so pogrešali svoje domače in svojo skupino, a je čas hitro minil. Kljub vsemu so ugotovili, da ni bilo tako hudo...

V sredo mi je učiteljica rekla, da moram iti v karanteno zaradi korone. Najprej sem bila jezna, a potem sem videla, da ni tako hudo.

V karanteni nas je bilo skupaj 8 otrok. Fantje so bili v 1. skupini, midve s Petro pa sva se preselili v 2. skupino. Vesela sem bila, da je šla z mano, ker se dobro razumeva in mi ni bil dolgčas. Karantena je trajala 10 dni. Vzgojitelji so bili prijazni do nas. Šolo smo imeli na daljavo. Veliko smo se pogovarjali, delali za šolo, hodili na sprehode, ustvarjali, se igrali, se šalili ... Najhujše mi je bilo, da smo ves čas nosili maske, zato je bilo fajn, ko smo šli na sveži zrak in smo se lahko malo zdivjali. Tudi družiti se z nikomer nismo smeli, zato smo že pogrešali naše vzgojiteljice in druge punce. Na srečo pa smo vsi ostali zdravi in smo se razumeli med seboj. To je glavno. Vseeno sem komaj čakala, da se vrnem nazaj v našo skupino.

Bernarda H.

Vse foto: arhiv OS Veržej

DAN MRTVIH

1. novembra praznujemo dan mrtvih. Na ta dan se spominjamo umrlih, ki so nam bili blizu. Meni je umrla mati in sem se spomnila nanj. Bilo mi je hudo. Letos nisem mogla na njegov grob, ker sem bila v zavodu. O tem smo se pogovarjali z vzgojiteljico Klavdijo in vzgojiteljem Ivanom. Vzgojitelj Ivan je dal idejo, da bi ustvarili svečke na kamenju. Fantje so na sprehodu nabrali primerno kamenje. Potem so ga v zavodu oprali in posušili. Vsi skupaj smo te kamne pobarvali z akrilnimi barvami in jih okrasili z narisano svečo. Pobarvane kamne smo posušili zunaj na soncu. Ker jih ne moremo odnesti domov, na grobove naših domačih, smo se ob tem samo v mislih spomnili umrlih, ki smo jih poznali. Popoldan smo kamenčke odnesli k obeležju borcem Rudolfa Maistra, ki je na stavbi Občine Veržej. Pogumni fantje so se borili za vse Slovence in je prav, da se spomnimo tudi njih.

Petra H.

NOVEMBRSKI VEČERI

Novembrski dnevi so dolgi in hitro je tema. Da bi čas hitreje minil, vam predstavljamo, kako si jih popestrimo mi, tudi v teh korona časih.

Ker se ne družimo, smo si prvi teden po podaljšanih počitnicah po skupinah naredili filmski večer. Za organizacijo je poskrbela 4. skupina. Da je bilo vzdušje pravo, je vsak otrok dobil kino vstopnico in kokice, vzgojitelji pa so poskrbeli za večerno filmsko zabavo. To je bila prava »filmska pižama party«, ker smo si Ježka Sonica ogledali kar v pižamah, pokriti z odejami, pa še na kavču smo lahko jedli kokice.

Za dva tedna je za zabavo poskrbela 5. skupina z organizacijo glasbenega večera.

Najprej smo za nalogo dobili učenje prleške pesmice *Dere sen jaz mali bija*, v zelo dolgi verziji. Vsaka skupina je imela teden dni časa, da se nauči 3 kitice. Ob večerih se je tako po zavodu razlegalo petje. Poleg besedila smo se prav prijetno nasmejali, vzgojitelji pa so nam celo malo morali »prevesti« nekatere besede. Naše pevske sposobnosti smo potem posneli in zmontirali v posnetek. 2.12. je sledil potem uradno še glasbeni večer. Tudi ta je za vsako skupino potekal malo po svoje. Najprej smo poslušali, kako nam je pesem »Dere sen jaz mali bija« vsem skupaj uspela. V nadaljevanju večera pa smo pokazali svoje glasbene in pevske sposobnosti, saj to dvoje paše skupaj. Migali smo na plesne gibe »Jerusalema«, plesali Račke, peli različne karaoke pesmi slovenskih in tujih izvajalcev.

Tako so dolgi in hladni novembrski večeri postali prijetni, veseli in razigrani tudi v času korone.

Otroci in vzgojitelji doma

Vse foto: arhiv OS Verzej

V življenju ne klejem
le dobro počutje ogrejem,

ne tikam vzgojiteljice,
ker je v vlogi moje kraljice,

nisem nesramen,
kar mi da to vzamem,

se z njo ne prepiram,
z njo vse se strinjam,

ko bom nesramen,
bom v sobo odstranjen.

Daniel Kovačič Polenek

VESELI DECEMBER

Sprvo adventno nedeljo je tudi po našem vzgojnem domu zadišalo po božiču in pripravah nanj. Ker sem čez vikend ostal v Verzeju, smo tudi naš program malce praznično obogatili. V vsaki skupini je bilo čutiti kaj prazničnega vzdušja. Iz naših kuhinj je dišalo po medu, ko smo pekli medenjake, izdelovali smo okraske za naše skupine, pripravljali adventni koledar. Naša skupina je ustvarjala v likovni delavnici, kjer smo izdelovali okraske iz gline. Vsi se že veselimo – božiča in počitnic, ki jih prinašajo prazniki.

Riza J.

SVETA NOČ – BOŽIČ

Kako nekaj toplega začutimo ob teh dveh besedah tudi v tem kriznem času, ki ogroža naše zdravje in naše življenje. Pred nas stopijo jaslice in osebe, ki so udeležene v njih. Angeli, ki so oznanjali skrivnost svete noči ljudem in peli: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem.

Mir ljudem je voščilo in darilo svete noči. Za pridobitev te velike vrednote angelska pesem postavlja pogoj: Božje češčenje – dati slavo Bogu. Kjer Bog med ljudmi ni v časti, tam se tudi ljudje ne spoštujejo in ne cenijo, niso v časti ne v miru.

Ob Jezuščku kleči Marija, ga občuduje in slavi Boga za veliki dar, ki ga je prejela. Tu je sv. Jožef, pravični mož, ki je znal prisluhniti Božjemu glasu, ki ga je moč zaznati samo v tihoti in od znotraj. Tu so pastirji, ljudje preprostega srca; modri, ki so iskalci pravega Gospodarja zemlje. Vsi ti ljudje so v središče svojega življenja postavili Boga in prav zato so tvorci miru.

K sveti noči spadajo tudi darovi. Pastirji so razmišljali, kaj bi vzeli s seboj v Betlehem. Božična bogoslužna pesem Vzhodne Cerkve se takole sprašuje: »Kaj naj ti prinesem, Kristus, ki si se rodil za nas kot človek? Vse stvarstvo, ki je tvoje delo, ti prinaša v dar svojo hvaležnost: angeli svojo ljubezen; nebo zvezde; modri svoje darove; pastirji svoje občudovanje; zemlja svojo votlino; puščava jaslice. Mi ljudje pa podarjamo devico in mater.

Marija je naš človeški dar Kristusu. To hkrati pomeni: od človeka Gospod ne pričakuje stvari, ampak njega samega, njegovo srce in šele potem druge darove.

Kaj naj ti darujemo Božje Dete? Poskusimo mu darovati svojo vero, sami sebe, morda svoje grehe v dobri spovedi in ne pozabimo tistih, v katerih on sam na zemlji trpi.

Odprimo se prihajajočemu Odrešeniku in v naša srca se bo naselil mir in božično veselje.

Jože Pozdrec, župnik

PROGRAM PRAZNOVANJA BOŽIČA
IN V DNEH DO NOVEGA LETA

- ✦ Božična devetdnevica se začne v sredo, 16. decembra. Če bo še veljala prepoved druženja, bo ob delavnikih ob 17.30 sv. maša, ob 18.00 devetdnevica – prenos po spletu.
- ✦ 4. adventna nedelja (20. 12.) – priložnost za spoved pred in med mašama; ob 9.30 pa tudi božična devetdnevica.
- ✦ Betlehemska luč miru. Upamo, da bo prišla k nam, če ne že prej, na sveti večer, četrtek (24. 12.). Ta dan bo ob 17.30 maša božičnica.
- ✦ BOŽIČ-GOSPODOVO ROJSTVO (25. 12.) sv. maše: ob 24.00 – polnočnica, ob 7.00 – zorna maša, ob 9.30 dnevna maša.
- ✦ SV. ŠTEFAN, diakon, mučenec – blagoslov vode in po drugi sv. maši blagoslov konj.
- ✦ NEDELJA SVETE DRUŽINE (27. 12.), tudi god sv. Janeza apostola in evangelista. Pri obeh svetih mašah blagoslov vina.
- ✦ Četrtek (31. 12.) – sv. Silvester, papež, staro leto, ob 17.30 zahvalna sv. maša.
- ✦ Če bodo razmere dovoljevale, vas bodo od 26. do 28. decembra obiskali koledniki (trije kralji). Darovi so za slovenske misijonarje.

Program je narejen za normalne razmere, če pa teh še ne bo, bomo po spletu prenašali glavne sv. maše: na 4. adventno nedeljo ob 9.30; v četrtek (24. 12.) božičnico za otroke ob 17.30; na Božič polnočnico ob 24.00 in dnevno mašo ob 9.30, na štefanovo ob 9.30, v nedeljo Sv. družine 9.30, zahvalno sv. mašo na silvestrovo ob 17.30 in na novo leto ob 9.30.

Vsem župljanom in ljudem dobre volje
voščimo blagoslovljene božične praznike
in mirno, zdravo in srečno
novo leto!

Vaši duhovniki

OBNOVLJENA ZIDNA OGRAJA

Ob župnijski cerkvi sv. Mihaela je res lepa zidana ograja, z lepimi stebri in posebno okrasno opeko, ki jo je bilo treba skrbno zidati. Kdo je bil avtor tako lepe ograje, ne vem. Samo čestital bi mu rad. Bila je res v okras cerkve in kraja. Tudi ne vem, kdaj je bila ta ograja narejena. Po dolgih letih, morda tridesetih ali celo več, jo je nekoliko načel zob časa, posebno opeko. Otroci se radi zadržujejo med ograjo in cerkvijo, ko gredo iz šole. Tu navadno kaj poje, do, ko čakajo na prevoz domov. Enemu dečku je postala ta razpadajoča opeka zelo zanimiva, da jo je začel razdirati. Najprej samo nekaj opek, tudi zdravih, je odstranil, potem vsak dan več, da je razdril celo stran. Otroci so mi povedali, kdo je razdiralec. Takrat je bil navzoč, pa ni zanikal. Najbrž ni bil čisto sam, ampak si je pridobil še kakšnega pomočnika. Otroci, ki imajo vsega za življenje, ne razmišljajo, koliko je treba plačati za novo ograjo. Najrajši bi račun, ki sem ga

plačal za nove zidake, odnesel kar njegovim staršem. Nova ograja nas bo stala čez tisoč evrov. V to ni vključeno delo, ki so ga naredili dobri ljudje zastoj, tudi prevoz. Upam, da se bodo v prihodnje vedli bolj kulturno in imeli več ljubezni do lepote domačega kraja, pa naj bo to ograja ali katera koli druga lepa stvar, ki krasi naš kraj.

Da ne bom samo negativen, bom dodal še iskreno zahvalo tistim dobrim ljudem in mojstrom, ki so se prostovoljno odločili, da naredijo novo ograjo, ki bo bolj trpežna in tudi lepa. Zidaki so v obliki rože lotos, ki raste v vodi. En del te ograje je že narejen, če bo vreme naklonjeno, bodo naredili še preostali del. Bog naj jih nagradi z zdravjem in dolgim življenjem, da bodo lahko naredili še veliko dobrega in lepega v veselje in srečo ljudi. V tem času epidemije človek trepetja za svoje zdravje in življenje. Bog pa nas vzdržuje, če smo dobri in mu zaupamo.

Ti dobri ljudje so: g. Mitja Belec, prevoznik, g. Vinko Kapun, organizator, Stanko Šterman, zidarski mojster, g. Mirko Milec iz Bunčan, g. Jože Zavrtnik, g. Anton Krajnc z Grlave, g. Branko Bukovec, g. Marjan Božič.

Hrano pa so pripravile gospe iz Veržaja pod vodstvom gospe Dane Kapun. Dobri Bog naj jim bogato povrne. Mladim pa naj da pravo pamet, da bodo znali ceniti in spoštovati lepe stvari in ne delali škode.

Jože Pozdrec, župnik

GLE DAMO Z OPTIMIZMOM

V kolikor imamo na voljo, da lahko izberemo, ali bi rajši slišali dobro ali slabo novico, se verjetno odločimo za dobro. Enako je pri pisanju člankov. V času, ko nam večina medijev posreduje le novice o negotovosti in težavah, bi lahko enako storili tudi mi. Lahko bi pisali, kako smo optimistično pričakovali, da novi val okužb ne bo zajel Slovenije pred koncem letošnjega leta oz. vsaj ne do druge polovice meseca novembra in kako smo se sedaj znašli v neprijetni situaciji; pa ne bomo. Namesto tega se bomo raje ozrli nazaj in se z veseljem spominjali tistega, kar nam je bilo dano lepega in spodbudnega.

Ko smo se konec meseca junija odločili, da znova odpremo vrata Marijanišča, smo bili nagrajeni z velikim obiskom in zanimanjem gostov, ki se že leta vračajo k nam, pa tudi z obiskom gostov, ki so letos prvič gostovali pri nas. Ko se sedaj ob koncu leta oziramo nazaj, lahko rečemo, da je za nami uspešna poletna sezona. Vse od pričetka meseca julija in do sredine meseca oktobra smo imeli polno hišo. Razmere so sicer narekovale, da smo se morali držati nekaterih pravil, enako tudi naši gostje in vendar smo ugotovili, da se kljub nekaterim novim pravilom dá imeti lepo in kvaliteto. Nošenje zaščitnih mask in redno razkuževanje rok je postala rutina in čeprav smo se na začetku nekoliko spraševali, kako bodo gostje sprejeli ta pravila, smo bili presenečeni nad njihovo »disciplino«. Tudi obede smo organizirali nekoliko drugače, v manjših skupinah, in bili presenečeni nad pohvalami gostov glede organizacije. Turistični boni, ki

so jih lahko koristili naši gostje, so nam vsekakor pomagali, tudi zaradi tega, ker smo preko njih navezali stike z novimi gosti in skupinami, ki so, sicer v preteklosti že slišali za nas, a so letos prvič prišli na dopust v Veržej. Če so bili poletni meseci bolj rezervirani za družine z majhnimi otroki, pa smo v septembru in oktobru dali večji poudarek pri nekoliko starejših generacijah. Prisluhnili smo njihovim željam in pripravili nekaj novih programov za katere smo menili, da jim bodo všeč. Zadovoljni smo bili, ko smo videli, da smo se pravilno odločili. Hvaležni smo tudi nekaterim našim stalnim gostom, ki so izkoristili dane razmere in med starejšimi v domačem kraju organizirali skupine ter jih pripeljali v Veržej. Mnogi med njimi so morda bili prvič po dolgih letih zopet na dopustu oz. nekoliko dlje od domačega kraja.

Za vse, ki smo se trudili, da bi se naši gostje dobro počutili, da bi jim v danih razmerah lahko ponudili kvalitetne in zanimive programe, čeprav nekoliko spremenjene, sta bila poletje in jesen naporna. Veseli pa smo, ker so naši gostje odhajali od nas zadovoljni in z obljubo, da se še vrnejo.

Četudi je trenutno čas zatišja, pa ne počivamo, pripravljamo programe, razmišljamo o spremembah v Marijanišču ter poskušamo ugoditi željam in prošnjam naših gostov. Morda tudi v smeri duhovnih programov preko programa Zoom.

Primož Korošec, vodja Marijanišča

Foto: Arhiv ZM

IN MEMORIAM: RUDI MILFELNER

Bralci glasila Fünkešnica ste lahko zadnja tri leta spremljali spomine vašega sovaščana Rudija Milfelnerja. Moj oče je zaradi okužbe s korona virusom žal preminil. Do sto let so mu manjkali le dobri štirje meseci.

Čutim se dolžno, da zaključim to pisanje v spomin očetu, ki se je tako rad spominjal krajev, kjer je odrasčal. Ob obiskih v domu starostnikov mi je vedno pripovedoval o Veržaju. Vse to sem že zapisala. Naravno je, da se je z očetovim odhodom v Maribor ta vez s Prlekijo razrahljala, vendar se ni nikoli prekinila. Z ženo Marto sta jo ohranjala s številnimi obiski svojih sorodnikov in se od njih vračala poživiljena, ker sta spet okusila malo znanega, domačega vzdušja. Moj oče je bil človek širokih pogledov, številnih zanimanj, vztrajnosti, delavnosti in poštenosti. Zdi se mi, da so to sploh lastnosti prleškega človeka. Prleke pozam kot pridne, radodarne, poštene in iskrene ljudi, sicer direktne in brez dlake na jeziku, kar pa je veliko bolje kot sprenevedanje in prisiljena prijaznost.

Selitev očeta in mame v Maribor jima je prinesla nove obveznosti, možnosti in izzive. Oče je v Mariboru najprej služboval v trgovini Plavi 9 kot trgovski pomočnik, kasneje leto dni v Zvezni republiki Nemčiji v prodajalni Karstadt Kaufhof kot aranžer, nato v Kviku in pozneje v Talisu kot komercialni direktor. Ob delu je končal srednjo ekonomsko šolo, ker pa ga je ambicioznost gnala naprej, se je vpisal na izredni študij na Visoki ekonomsko-komercialni šoli, opravil diferencialne izpite na Ekonomski fakulteti in si pridobil naziv diplomirani ekonomist. S študijem na tretji stopnji je postal magister ekonomskih znanosti. Nazadnje je služboval kot raziskovalec in višji predavatelj na Ekonomsko-poslovni fakulteti. V tem poklicu je užival, še poleti mi je ob obiskih v domu pripovedoval o marketinških raziskavah in predavanjih, na katerih je študentom razlagal teorijo na primerih iz prakse in jih tako spodbujal k razmišljanju. Skupaj s sodelavci na fakulteti je objavil več kot petdeset enot literature. Kljub svojim letom je ohranil izjemno že-

ljo po delu in pomoči mladim. Sodelavci se ga spominjajo kot »gospoda« v pravem pomenu besede in kot izjemno razgledanega človeka. Kot tistega, ki je z vsemi našel skupno besedo in bil zmožen z velikim spoštovanjem do soljudi premagati vsa nesoglasja in ovire. Prav zato je na svoji poklicni poti za seboj pustil velik pečat. Med najbolj znanimi kre-

acijami sta njegova idejna zasnova blagovne znamke Ora in slogan »Ora, najboljša ta hip.« ter njegovo sodelovanje pri kreativni rešitvi zaščitnega znaka slovenskih vin in logotipa Univerze v Mariboru. Mariborčane so dolga leta razveseljevale božično novoletne svetlobne dekoracije ulic in mostov, ki so nastale po njegovi ideji.

Pri svojem delu je bil oče tako uspešen prav zato, ker ga je zanimalo toliko stvari. V prejšnjih sestavkih sem že omenila slikarstvo, slikanje akvarelov in olj na platnu, grafiko in izdelavo plakatov ter aranžerstvo. Še nedolgo nazaj me je spraševal, ali zdaj obstaja aranžerska smer na srednji šoli, ki je v njegovem času ni bilo, aranžerji so bili večinoma samouki. V času, ko potovanja v tujino niso bila samoumevna tako kot danes, je z velikim zanosom potoval po Evropi, se udeleževal sejmov in kongresov in domov prinašal številne nove ideje. Zanimala ga je arhitektura in arhitektonske rešitve, idejno zasnovo za družinsko hišo na Studencih v Mariboru je izrisal sam. Za šestdeseta leta prejšnjega stoletja je bila ta hiša izredno moderna, s steklenim pročeljem, kar takrat ni bilo običajno. Kasneje, ob upokojitvi, se je posvetil vinogradništvu, izrisal načrt za vikend hišico v Lenartu, jo postavil ter zasadil vinograd in prideloval domače vino, ki ga je rad podaril sorodnikom in prijateljem.

Izredno rad je imel otroke, ne le svojih tudi tuje. Ob njih se mu je na obrazu vedno izrisal iskriv in prisrčen nasmeh. Naju z bratom je vzgajal z vzgledom, z delavnostjo, prizadevnostjo, optimizmom in prepričanjem, da se dajo vse prepreke premagati. Užival je z vnuki, ko jim je posredoval znanje, jim postavljал vprašanja in se zabaval ob njihovih odgovorih. Znal jih je zaposliti z vedno novimi in zanimivimi idejami: z risanjem, barvanjem pirhov, izdelovanjem novoletnih okraskov, s pogovori o najrazličnejših temah, ki jih je črpal iz svoje široke razgledanosti. Upam si trditi, da so ga vnuki videli kot vzornika in predvsem zaradi tega vsi stopili v akademske in raziskovalne vode. Ko se mu je letos poleti rodil pravnuk, je varuški zaupal, kaj mu želi v življenju. Njegove besede je zapisala na polo papirja, mu ga dala v roke in nam poslala fotografijo. Tako se glasijo: »Dragi pravnuk, želim ti, da bi se dobro imel na Zemlji, da bi bil zdrav. Nauči se vsaj dva svetovna jezika, da boš imel uspešno življenje. In bodi iznajdljiv in raziskuj. Ti želi tvoj pradedek Rudi.« Te besede ga še pri njegovi visoki starosti 99 let kažejo v pravi luči.

Za veliko noč 2017 smo obiskali razstavo pirhov v Ma-

rijanišču. Z zanimanjem si je ogledoval umetelne izdelke. Predlagala sem, da nekaj napiše v knjigo vtisov in zapisal je naslednje: »Čestitam organizatorjem razstave pirhov slovenskih pokrajin.« Iz tega stavka veje zavedanje, da organizacija razstave ni mačji kašelj, vanjo je treba vložiti napor in srce. Na isti dan smo obiskali tudi mlin na Muri, kjer nas je sprejel mlinar, gospod Babič. Mlinar se ga je še spomnil, prav tako tudi žene Marte. Na priloženi fotografiji je oče star 97 let. Mladosten videz je ohranil do konca.

Manjkali mi bodo dnevni obiski v domu. Vedno me je pričakal z nasmehom, ni pozabil omeniti, da se »preveč trudim zanj«. Bil je kavalir, ko mi je še hotel odpreti vrata in mi pomagal obleči plašč, čeprav se je z eno roko držal za hodu-ljo. Oče je bil človek, ki je vedno skrbel za druge, jim želel pomagati in v vsem ustreči. Ta lastnost mu je bila položena v zibelko in se s starostjo ni izničila. Na zadnji fotografiji iz doma starostnikov drži v rokah risbo, na kateri nam je narisal srce. Še deset dni preden je odšel, je mislil na nas. Ostal nam bo spomin na njegovo dobrosrčnost, ljubeznivost, večni optimizem in na nauk, ki nam ga je polagal na srce: »V življenju se vedno vse uredi in vse reši.«

Zapisala hčerka Metka Brkan in vnuk Borut Milfelner

Foto: osebni arhiv

KO RK VERŽEJ NE POČIVA

Letos smo člani NO in UO začeli s pripravami na srečanje krvodajalcev, a nam je žal pandemija Covid-19 prekrizala namene tega dolgoletnega druženja z vami in smo ga žal morali odpovedati.

Prav tako smo morali odpovedati tradicionalni izlet, ki ga organiziramo vsako leto za naše člane in delavce, ki nam pomagajo skozi vse leto.

A vendarle se naše delo nikakor ni ustavilo, saj smo naše napore usmerili v pomoč šolskemu skladu Drobtnica in donaciji ob pomoči v primeru naravnih nesreč.

Prav tako smo skozi vse leto razdeljevali pakete pomoči potrebnim ter organizirali krvodajalske akcije.

Marica Legen, predsednica KO RK Veržej

DELO PGD VERŽEJ

Spoštovani, leto 2020 se počasi posklavlja. Letošnje leto si bomo prav gotovo vsi zapolnili kot posebno leto, saj ga je zaznamovala epidemija korona virusa. Vendar moramo vedeti, da nas vsaka izkušnja nekaj nauči. Tako smo sedaj prav gotovo imeli vsi več časa, da smo se lahko posvetili in družili s svojimi bližnjimi in videli, da vse ostalo lahko ali mora počakati.

Žal so ukrepi za zavezitev širjenja epidemije zajeli tudi gasilsko organizacijo. Tako je do preklica prepovedano dajati v najem prostore gasilskega doma za razne privatne ali društvene zabave, v gasilskih domovih pa se moramo ravno tako držati omejitve števila oseb in se izogibati osebnih kontaktov. V primeru intervencije se je lahko udeležijo člani ali članice, ki so popolnoma zdravi. Kljub temu se ni treba bati, da v primeru nesreče ne bi bilo posredovanja gasilcev.

Upamo, da se situacija čimprej umiri in da se ponovno naše življenje vrne v normalno stanje kot smo ga bili vajeni. Tako tudi upamo, da bomo lahko v letu, ki je pred nami, izpeljali praznovanje našega jubileja. Predvidevamo ga za 19. 6. 2021, še prej pa upamo, da bodo razmere dopuščale, da bomo lahko 30. 1. 2021 izvedli redni letni občni zbor.

Na koncu vam naj v imenu PGD Veržej zaželim v letu, ki je pred nami, obilo sreče, veselja, predvsem pa zdravja in osebnega zadovoljstva.

Srečno 2021 in ostanite zdravi.

Mihael Kolbl, predsednik PGD Veržej

DELOVNA SOBOTA V TURISTIČNEM DRUŠTVU VERŽEJ

Leto 2020 je bilo vse več kot dolgočasno. Postreglo nam je s številnimi spremembami, ki jih prej nismo bili vajeni in zagotovo že vsi komaj čakamo, da se to leto izteče.

Letošnje leto je bilo leto sprememb tudi za Turistično društvo Veržej. Onemogočeno nam je bilo izvajanje naših tradicionalnih dejavnosti, kot so spomladanska čistilna akcija, dogodek Ribe in žganci ter drugi, primorani pa smo bili preurediti tudi našo komarombo ob reki Muri.

Prva novemberska sobota je bila tako v našem društvu delovna. S skupnimi močmi in grenkim priokusom smo podrli tisto, kar smo pred leti tudi s skupnimi močmi zgradili. Čeprav smo v ta objekt vložili veliko časa in truda verjamemo, da se vse zgodi z razlogom in pozitivno gledamo naprej. Verjamemo, da bomo sedaj ustvarili še boljši kraj za medgeneracijsko zbiranje in druženje naših članov, sokrajanov pa tudi turistov.

Valentina Sreš, TD Veržej

ČIŠČENJE GNOJEVKE V BANOVCIH

V soboto, 7. novembra 2020 okoli 20.00 ure, smo bili gasilci iz Banovec aktivirani na čiščenje gnojevke, ki je bila razlita po cestišču. Po prihodu v gasilski dom in po informacijah s strani centra za obveščanje smo ugotovili, da gre za večjo razsežnost. Cesta je bila onesnažena vse od bioplinarne Organika v Bučecovcih pa vse do železniškega prehoda v Banovcih. Skupna dolžina onesnaženja je bila skoraj 8 km. Kot poveljnik društva sem vzpostavil kontakt z vodjo intervencije iz občine Križevci Miranom Rosom in dogovorili smo se, da bo naše društvo očistilo cesto od krožnega prometa v Križevcih pa do železniškega prehoda.

Najprej smo pričeli s čiščenjem s pomočjo šob za polivanje cest iz smeri Križevci v smeri Banovcev. Zaradi varnosti smo medtem tudi zaprli cesto od gasilskega doma do železniškega prehoda. Ko smo na grobo počistili večji del ceste, v skupni dolžini malo manj kot 4 km, smo s pomočjo ročnikov pričeli s čiščenjem ceste v Banovcih. Po nekaj več kot štirih urah in porabljenih 35.000 litrih vode smo zaključili intervencijo.

Naslednji dan smo šli ponovno čistiti cesto na tiste predele, kjer je še vedno ostalo nekaj blata in je obstajala nevarnost zdrsa za udeležence v cestnem prometu. Na koncu smo naredili kratko analizo in očistili orodje, ki je bilo močno onesnaženo z gnojevko. Kljub temeljitemu čiščenju in pretečenem času od intervencije, je še vedno ostal vonj po gnojevki na uporabljeni opremi. Po ceniku Gasilske zveze Slovenije je intervencija stala nekaj več kot 1.500 EUR, vendar smo mi kot neprofitna organizacija po alarmiranju s strani centra za obveščanje dolžni ukrepati proti kakršnekoli plačilu stroškov. Še vedno smo samo prostovoljci in se držimo načela: »V slogi je moč, Na pomoč!«

Denis Trstenjak, vodja enote

Foto: Matej Trstenjak

EVAKUACIJA V TERMAH BANOVCİ

V sklopu meseca požarne varnosti smo gasilci iz občinskega poveljstva Veržej na željo Term Banovci v sredo, 14. oktobra 2020 izvedli evakuacijsko vajo v hotelu Zeleni gaj v banovskih termah. Zaradi navodil NIJZ smo gasilci vajo izvedli v minimalni razsežnosti in v popolnem upoštevanju navodil o preprečevanju širjenja virusa Covid-19.

Predpostavka vaje je bila, da je ob 16.00 uri prišlo do požara v kuhinji hotela Zeleni gaj. Aktivirali so se avtomatski javljalniki požara, zato so zaposleni pričeli z evakuacijo. Eden izmed zaposlenih je poklical Regijski center za obveščanje na številko 112, dežurni dispečer pa je takoj aktiviral vsa tri gasilska društva v občini Veržej: PGD Banovci, PGD Veržej in PGD Bunčani. Na kraj intervencije je najprej prislo domače društvo PGD Banovci, zato sem kot domači poveljnik prevzel vodenje intervencije. Najprej sem od zaposlenih ugotovil, da so se

Foto: Denis Trstenjak

vse osebe uspešno evakuirale na zbirno mesto v park pred hotelom. Zaradi te informacije smo lahko brez težav začeli z aktivnim gašenjem požara. Izvedli smo dva notranja napada z izolirnimi-dihalnimi aparati in nekaj zunanjih napadov. Vaja je bila zelo poučna za gasilce, kakor tudi za zaposlene, ki so se morali nenapovedano evakuirati iz objekta.

Denis Trstenjak, vodja vaje

POŽARNA VAJA NA KMETIJI ŠKRLEC V BANOVCİH

Prostovoljna gasilska društva občinskega poveljstva Veržej smo v petek, 4. septembra 2020, v poznih večernih urah izvedli vajo na kmetiji Tilna Škrleca v Banovcih. Do požara je prišlo v eni izmed garaž v gospodarskem poslopiju. Ker je bil požar že močno razvit je lastnik poklical na Regijski center za obveščanje (ReCO) na številko 112. Po prijavi je ReCO aktiviral domačo društvo PGD Banovci in osrednjo enoto PGD Veržej.

Prvi smo na kraj vaje prispleli gasilci PGD Banovci. Kot domači poveljnik sem prevzel vlogo vodje intervencije in na kraju takoj pregledal nastalo situacijo. Ugotovil sem, da gre za polno razvit požar, zato zaprosil ReCo, da še dodatno aktivirajo PGD Bunčani. Prva naloga je bila preprečiti širjenje požara. Medtem sem od lastnika objekta izvedel še, da sta v požaru ujeti dve osebi, zato sem takoj poslal dve napadalni skupini v objekt. Na kraj požara sta prispleli tudi društvi PGD Veržej in PGD Bunčani. Ker je bila vaja v nočnem času smo morali uporabiti tudi luči in agregate, ki so lepo osvetlili okolico požara.

Denis Trstenjak, vodja vaje

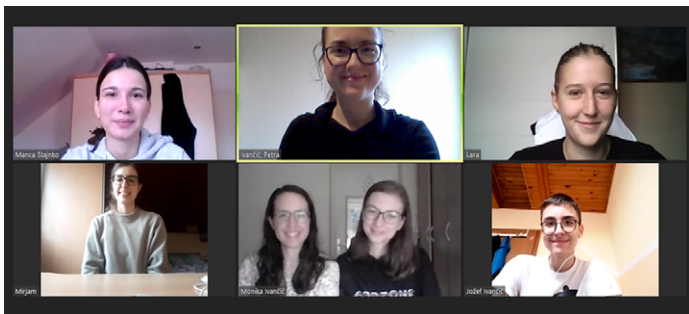

Foto: Matej Tajan

PEVSKO USTVARJANJE NA DALJAVO

Trenutne razmere so nekoliko otežile marsikatero dejavnost, kjer mladi z velikim veseljem ustvarjamo. Kljub temu smo se pri Vokalni skupini župnije Veržej odločili, da s pevskim ustvarjanjem nadaljujemo na daljavo. Pod vodstvom Petre Ivančič se tako čez vikend srečamo na spletnih vajah preko aplikacije Zoom. Vaje pričnemo z upevanjem in nadaljujemo z učenjem novih ter ponovitvijo že usvojenih skladb. Glasba nas vse člane skupine zares bogati in povezuje, zato si v teh časih z njo še posebej lepšamo vsak trenutek. Ob glasbenem ustvarjanju raste tudi naše prijateljstvo in tako na vsakih vajah veselo poklepeta ter upamo, da kmalu nadaljujemo s srečanji v živo. Do takrat pa pridno vadimo in načrtujemo za naprej.

Monika Ivančič

ADVENTNI VENEC V BUNČANIH

Pred nami je adventni čas, čas veselja in radosti, za katerega si niti v sanjah nismo mogli predstavljati, da bi se ustavil. Pa se je. Ustavil ga je nevidni sovražnik koronavirus, in to na način, kjer smo ljudje najranljivejši.

Vaščani Bunčan pa se nismo dali ustaviti. Pred vaško kapelo nas je konec novembra, pred prvo adventno nedeljo, pričakalo smrečje za pletenje adventnega venca. Dar naše vaščanke Lidije Kovačik, po duši in srcu prave medicinske sestre, ki se dnevno srečuje s COVIDOM – 19 pri opravljanju svojega poklica. Pletenje venca je potekalo v skladu s priporočili NIJZ-ja. Venec je bil spleten s srcem in pridnimi rokami ter dobil lepo obliko. Štiri sveče na njem izražajo posebno moč in toplino, katera nam je potrebna v teh težkih časih. Adventni venec krasi našo vas, saj stoji ob kapeli sredi vasi, mimo katere se dnevno vozijo in hodijo domačini in ljudje od blizu in daleč. Kam vodijo poti? Globoko v srce vsakega človeka.

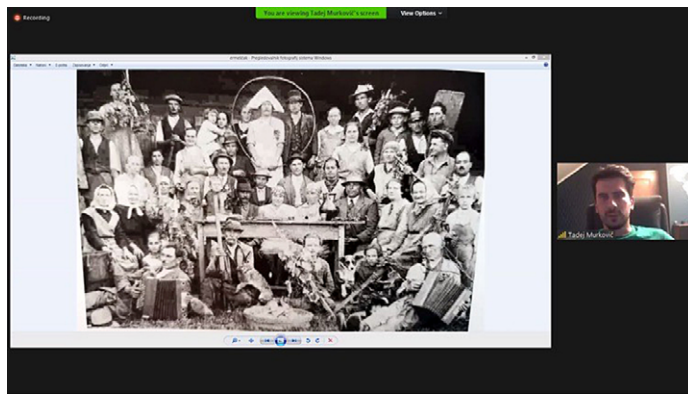
Svetloba na vencu, skupaj s kipom lurške Matere Božje v oltarju kapele, naj da poguma za lažje ohranjanje pozitivnih misli in zaupanje, da bomo boljši, da bomo kakor velik pšenični klas, iz katerega se na vse strani vsipajo zrna za novo rast.

Danica Gregorinčič

»NAŠI« PETKOVI VEČERI

V začetku septembra smo Leščečki, po dolgem prostem poletju, z veliko zagnanostjo in dobro voljo začeli z našimi tedenskimi vajami. Na žalost smo se po slabem mesecu morali znova posloviti in vaje nadaljevati preko spleta. Petkovi večeri tako še zmeraj ostajajo »naši«. V teh mesecih smo naš skupni verženski oder in vaje preselili v svoje domove, kjer na domačih tleh še naprej ustvarjamo plesne korake in ohranjamo vezi prijateljstva. Teme petkovih večerov so zelo raznolike. Na enem izmed srečanj smo imeli priložnost druženja z našim prijateljem in etnologom Tadejem Murkovičem, ki nam je povedal veliko zanimivih stvari o dobri stari prleški brotvi, martinovanju in starih običajih. Spet na drugem smo se spominjali naše lanske turneje v Bolgarijo in si zaželeli, da bi lahko kmalu doživeli še kakšno. Na druženju, ob koncu novembra, smo se spomnili na naš tradicionalni Leščečkov koncert, ki smo si ga tokrat priredili po svoje. Naredili smo svoj majhen »korona koncert« in tako začutili vsaj delček vsakoletne folklorne zgodbe. Z željo, da se čim prej vrnemo na naš oder, Leščečki ostajamo potrpežljivi in odgovorni.

Nastja Borko

KRIZA KORONAVIRUSA PREKINILA DOBRE NASTOPE ŠD BUNČANI

V Sloveniji smo na vrhuncu drugega vala pandemije, ki je drastično posegel v naš način življenja. Skozi noč se je tako rekoč ustavilo skoraj vso javno življenje. Trenutna kriza koronavirusa je pokazala, kako odvisni so naši družbeni, ekonomski, gospodarski in človeški sistemi en od drugega. Tako se je zaradi poslabšanja stanja in novih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa in varovanja javnega zdravja predčasno končal tudi jesenski del tekmovanja v malem nogometu medobčinske lige malega nogometa, ki poteka pod okriljem Športne zveze Križevci.

Kriza koronavirusa preprečila načrte ŠD Bunčani in ŠD Grlava – Banovci

ŠD Bunčani so začetek nove sezone začeli zelo obetavno. V ekipi je prišlo je do nekaj kadrovskih sprememb med igralci. Dobro vzdušje v slačilnici, želja po igranju nogometa in dobra strategija trenerja Boštjana Osterca so prispevali k nekaj zelo dobro odigranim tekmam. Po šestih krogih člani iz Bunčan trenutno zasedajo drugo mesto na lestvici in tako ostajajo v igri za prvo mesto. Trenutna kriza je načrte preprečila tudi ekipi ŠD Grlava – Banovci, ki so si po nekaj dobrih predstavah želeli zmagovati. Čeprav jim to še ni uspelo, jim lahko čestitamo za vztrajnost in borbenost.

Nadaljevanje sezone zaradi trenutne situacije ostaja negotovo. Vsi pa si želimo, da se bo tekmovanje v spomladanskem delu le nadaljevalo in se bodo zaoštale tekme odigrale.

Trenutna lestvica MLMN Križevci po odigranih šestih krogih prvenstva

1.	ŠD BERKOVCI	6	6	0	0	52:20	+32	18
2.	ŠD BUNČANI	6	5	1	0	35:8	+27	16
3.	ŠD KLJUČAROVCI	6	5	0	1	43:18	+25	15
4.	MDC ZETOR VUČJA VAS	6	5	0	1	24:13	+11	15
5.	KMN KRIŽEVCI	6	3	0	3	28:28	+0	9
6.	ŠD MRD-KRAPJE	6	2	0	4	28:14	+14	6
7.	ŠD LO-KO	6	2	0	4	24:39	-15	6
8.	SLAPTINCI	6	2	0	4	17:32	-15	6
9.	ŠD KALINOVJAK	6	2	0	4	17:27	-10	6
10.	JUNIOR SNV	6	2	0	4	24:36	-12	(5) -1
11.	GL-TEAM	6	1	1	4	16:25	-9	4
12.	ŠD GRLAVA-BANOVCI	6	0	0	6	9:57	-48	0

VERŽEJSKI KASAČI USPEŠNI TUDI V SKRAJŠANI SEZONI 2020

Kasaška sezona 2020 se je najprej začela z dvomesečnim zamikom zaradi prvega vala epidemije Covid-19, nato se je zaradi drugega vala v začetku oktobra tudi predčasno zaključila. Čez poletje se je vendarle odvijalo lepo število kasaških prireditev, na katerih so bili znova med zelo uspešnimi tudi veržejski konji.

Najuspešnejši je bil letos Rene Hanžekovič

Najuspešnejši voznik te sezone je bil Rene Hanžekovič, ki se je s tremi zmagami v 20 nastopih uvrstil med deset najboljših voznikov leta v državi. Dosegel je tudi tri druga in šest tretjih mest. Vse tri zmage je dosegel na ljutomerskem ovalu, dve z Louise Luno (junija in oktobra), septembra pa še z Lotmerkom OZT. V derbiju se je Rene s kobiljo Lady Princess zavithel na šesto mesto.

Saša Seršen s Fjorijem osvojil pokal ljutomerskega kasača

Uspešno leto je tudi za Sašem Seršenom, ki je v 12 nastopih enkrat slavil, bil enkrat drugi ter še trikrat tretji. S svojim konjem Fjorijem se je septembra najprej veselil drugega mesta v dirki za pokal občine Križevci, nato pa v Stožicah še osvojil veliko nagrado Ljubljane za pokal ljutomerskega kasača.

Dve zmagi, tri druga in dve tretji mesti je v 17 nastopih letos dosegel Vito Šadl. Mladi Rok Brunec je v treh nastopih osvojil eno drugo in dve četrti mesti, Branko Seršen iz Banovcev pa je v 15 nastopih privozil eno drugo, dve tretji in dve četrti mesti. Franc Cimerman je v šestih nastopih enkrat končal kot četrti.

Foto: Jošt Dolinšek

BIODINAMIKA JE CELOSTNI, EKOLOŠKI IN ETIČNI PRISTOP K KMETOVANJU, VRTNARJENJU, HRANI IN PREHRANI

Kaj je biodinamika?

Kmetija je v biodinamiki opredeljena kot organizem, katerega organi so njive, travniki, sadovnjaki, rastline, živali, človek, ... Organizem kmetije na določenih geoloških podlagah je del pokrajine in njenih eterskih danosti, je del planeta Zemlje z njenimi zemeljskimi silami. Nanj učinkuje kozmos s silami planetov našega osončja, ozvezdij zodiaka in silami, ki pritekajo iz globin kozmosa izza teh ozvezdij.

Biodinamika je torej celostni, ekološki in etični pristop h kmetovanju, vrtnarjenju, pridelavi in predelavi hrane oz. živil in k prehrani. Utemeljil jo je filozof in znanstvenik dr. Rudolf Steiner, ki je kmetom s svojimi predavanji leta 1924 odprl novo pot za vključevanje znanstvenega razumevanja s prepoznavanjem duha v naravi. Biodinamika se je preko mnogih kmetov in raziskovalcev pričela intenzivneje razvijati v dvajsetih letih prejšnjega stoletja in se od takrat naprej globalno nezadržno širi med vrtničarji, kmeti, vinogradniki, sadjarji, na rančih in tudi na velikih posestvih. Načela in prakse biodinamike je mogoče uporabiti kjer koli se prideluje hrana, ne glede na površine, pokrajino, podnebje in kulturo.

Biodinamična kmetija je živ organizem

Vsaka biodinamična kmetija ali vrt je celostni živi organizem. Ta organizem je sestavljen iz mnogih soodvisnih elementov, kot so: polja, gozdovi, rastline, živali, prst, kompost, ljudje in duh kraja. Biodinamični kmetje in vrtnarji si prizadevajo za nego in uskladitev teh elementov, da bi podprli zdravje in vitalnost celote, zato delo na biodinamični kmetij poteka na celostni in dinamičen način. Biodinamiki si namreč prizadevajo prisluhniti pokrajini in skušajo čim bolj začutiti, kaj bi lahko najbolje nastalo in uspevalo na njej. Kreativni razvoj kmetije kot edinstvene individualnosti, upoštevajoč vse njene kvalitete in značilnosti ter nega in delo v skladu z naravnimi danostmi ter silami narave, je ključ biodinamičnega kmetovanja.

Biodinamika kultivira biotsko raznovrstnost

Biodinamične kmetije in vrtovi se zgledujejo po biotski raznovrstnosti naravnih ekosistemov in edinstvenosti vsake pokrajine. Letna in večletna zelenjava, zelišča, cvetje, jagodičevje, sadje, oreščki, zrna, pašniki, krma, avtohtone rastline in žive meje lahko prispevajo k raznolikosti rastlin in krepijo zdravje in odpornost organizma na kmetiji. Koristna je tudi raznolikost domačih živali, saj vsaka živalska vrsta prinaša drugačen odnos do zemlje in edinstveno kakovost gnoja. Raznolikost ra-

stlinskega in živalskega življenja se lahko sčasoma razvije, začenši z nekaj primarnimi pridelki in eno ali dvema vrstami živali (celo tako majhnimi kot so npr. deževniki ali čebele) in s kasnejšim širjenjem večih živalskih vrst, medtem ko organizem – kmetija dozoreva.

Biodinamika združuje rastline in živali

Naravni ekosistemi vključujejo rastline in živali, ki si skupaj prizadevajo za zapolnjevanje, povezovanje in dopolnjevanje vlog v mreži življenja. Številne klasične in ekološke kmetije gojijo ali samo pridelke ali samo živino. To se z nekaterimi ukrepi morda res izkaže za učinkovitejše, vendar hkrati ustvarja neravnovesja, kot so npr. pomanjkanje hranil (če gojijo le rastline), onesnaževanje zaradi prevelikih količin gnoja (če vzrejajo le živali). Biodinamične kmetije in vrtovi delujejo tako, da preko zavestnih, živih medsebojnih odnosov povezujejo rastline, živali in tla z življenjem ki nas obdaja. Na ta način se ohranja ravnotežje, ki je nujno potrebno za dobro in kvalitetno preživetje vseh organov kmetije oz. celote.

Biodinamika ustvarja in skrbi za plodnost in rodovitnost tal na kmetiji

Biodinamične rastline rastejo v živih tleh, kar rastlinam zagotavlja kakovostno zdravje in hrano. Slednje s kemičnimi gnojili ali hidroponičnim gojenjem ni mogoče doseči. Biodinamične kmetije si prizadevajo ustvariti lastno plodnost tal s pomočjo kompostiranja, vključevanja živali, zastiranjem in s kolobarjenjem. Kompostiranje ustvarja harmonijo živalskega gnoja, rastlinskih materialov in zemlje. Ta harmonija rezultira v močnem viru moči in plodnosti kmetije kot organizma. Vključevanje živalske pestrosti pomaga k obnavljanju hranil in zagotavlja gnoj, ki tla neguje. Pokriveni raznovrstni rastlinski posevki prav tako prispevajo k rodovitnosti tal na kmetiji, saj tako priskrbijo za dovolj kisika in dušika in na ta način negujejo in ohranjajo življenje tal oz. prsti. Kolobarjenje pomaga uravnotežiti potrebe vsakega pridelka in omogoča raznoliko ustvarjalno izražanje v tleh. V skupnem te prakse zmanjšujejo ali odpravljajo potrebo po umetnih gnojilih in omogočajo, da je kmetija uravnovešena in dobro odporna.

Kompost se poživi z biodinamičnimi pripravki

Biodinamični kompost je okrepljen in oživiljen z uporabo šestih preparatov iz rmana, kamilice, koprive, hrastovega lubja, regrata in baldrijana. Vsako od teh zdravilnih zelišč se preoblikuje po edinstvenem postopku, ki ga pripelje v odnos z živalskim kraljestvom, z zemljo in z letnimi cikli. Z združevanjem teh elementov se povečujejo njihove zdravilne lastnosti. Preparati pospešujejo rast koristnih bakterij in gliv ter ustvarjajo močno koncentrirane snovi za kvalitetno zorenje komposta. Majhna količina vsakega pripravka se doda v kompostni kup takoj, ko je sestavljen in nato spet ko ga obračamo. Biodinamični pripravki kre-

pijo kakovost komposta s stabiliziranjem dušika in drugih hranil, množijo raznolikost mikrobov in samemu procesu kompostiranja prinašajo večjo senzitivnost. Biodinamični kompost pomaga pri prilagajanju tal celotnega kmečkega organizma kot tudi pri prilagajanju na širše vplive, povečuje tudi življenjsko dobo tal in stabilizira organsko snov. Biodinamični kompost prinaša več ogljika v živo kraljestvo in tako pomaga pri vzpostavitvi podnebne ravnovesja.

Biodinamika podpira integriteto in raznolikost rastlinskih semen in živalskih pasem

Biodinamični kmetje in vrtnarji dajejo prednost naravnemu opravljanju, semenarjenju in dediščinskim pasmam živali. Biodinamične kmetije si prizadevajo za pridobivanje semen in živalskih staležev znotraj kmetije, pri čemer vključujejo selekcijo in vzrejo v kmetijskih dejavnostih, kadar je to mogoče. To omogoči razvoj edinstvenih, lokalno prilagojenih in senzibiliziranih rastlin in živali. Te rastline in živali se odlikujejo s kvalitetnimi nutritivnimi vrednostmi in odličnim, bogatim okusom. Odporne so proti škodljivcem in boleznim. Kot v drugih vidikih biodinamike, se tudi pri razvoju rastlin in živali upoštevajo zemeljski in kozmični vplivi, ki lahko uspevajo v trenutnih razmerah in prispevajo k zdravju kmetije in skupnosti.

Biodinamika živali obravnava spoštljivo

Biodinamični kmetje skrbijo za domače živali tako, da podpirajo njihovo zdravje in popolno izražanje njihove narave. Živalim se daje krma, ki je primerna za njihov prebavni sistem in nikoli niso hranjene z živalskimi stranskimi proizvodi. Teleta, jagnjeta in mladiči odraščajo ob mleku črede in ne ob mlečnih nadomestkih. Kokoši imajo kljune, krave pa rogove, saj ima vsak del živali pomembno naravno funkcijo. Vse živali imajo prosti izpust, dostop do krme na prostem ter veliko prostora za prosto gibanje.

Biodinamična škropiva izboljšujejo zdravje tal in rastlin

Poleg kompostnih pripravkov se v biodinamiki uporabljajo tudi potencirana tekoča škropiva, ki ohranjajo zdravje, vitalnost in senzitivnost kmetije in vrta. Gnoj iz roga izboljšuje življenjsko dobo tal in odnos med zemljo in rastlinami. Pripravi se iz kravjega gnoja, ki se ga v zimskih mesecih zakoplje v kravjem rogu v zemljo. Silicijev dioksid v kravjem rogu poveča rastlinsko imuniteto, krepi fotosintezo, pospešuje zorenje, pripravljen pa je iz zmlatega kremenčevega kristala, zakoplje se ga v kravjem rogu v poletnih mesecih. Čaj iz preslice pomaga preprečevati glivične

bolezni in uravnava element vode v rastlinah in tleh. Biodinamični pripravki za škropljenje, razprševanje in kompost pripeljejo rastline v dinamičen odnos z zemljo, vodo, zrakom, toploto in kozmosom ter jim pomagajo, da se zdravo in uravnoteženo razvijajo, dostopajo do celotnega spektra potrebnih hranil in postanejo bolj odporni na škodljivci, bolezni in ekstremne podnebne razmere.

Biodinamika deluje v ritmu z zemljo in kozmosom

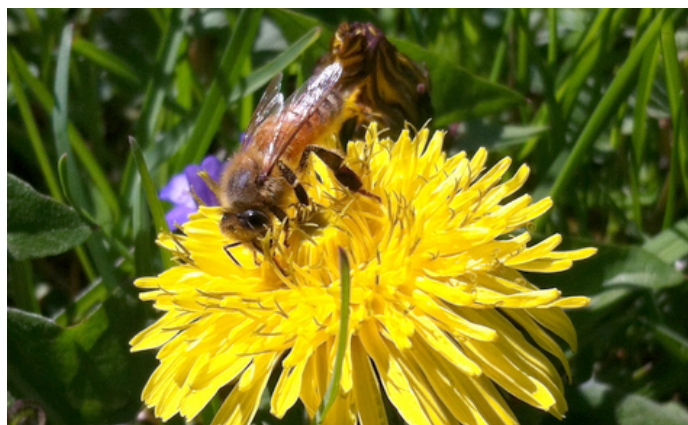
Biodinamični kmetje in vrtnarji opazujejo ritme in cikle Zemlje, Sonca, Lune, zvezd in ostalih planetov ter poskušajo razumeti subtilne načine, kako okolje in širši kozmos vplivajo na rast in razvoj rastlin in živali. Biodinamični koledar podpira to ozaveščenost in razumevanje z zagotavljanjem podrobnih astronomskih informacij in navedb optimalnih časov za setev, presajanje, gojenje, spravilo in uporabo biodinamičnih pripravkov.

Biodinamično certificiranje podpira kmetijsko integriteto

Standard za certificiranje Demeter Biodynamic® je bil ustanovljen leta 1928, združba Demeter International pa ga upravlja po vsem svetu. V 60-ih državah sveta je certificiranih več kot 5000 kmetij, ki obsegajo več kot 400 000 hektarjev. Poleg organskega certificiranja standard Demeter zahteva, da je certificirana celotna kmetija in ne le določen pridelek; pridelki in živina so integrirani, z živalmi pa se ravna humano; uvožena rodnost je čim manjša; biodinamični pripravki se redno uporabljajo; na kmetiji gojijo vsaj 50 % krme za živino; najmanj 10 % celotnih površin kmetij je namenjenih biotski raznovrstnosti; in kmetija spoštuje standarde družbene odgovornosti.

Biodinamika ima celostni pristop k škodljivcem in boleznim

Biodinamika se osredotoča na ustvarjanje pogojev za optimalno zdravje tal, rastlin in živali, zagotavlja uravnoteženo prehrano in podpira zdravo imunost. Ko kmetije in vrtovi vključujejo močno raznolikost rastlin in živali ter ustvarjajo življenjski prostor naravnim plenilcem, imajo škodljivci in bolezni le malo uspeha. Ko se bolezen ali

škodljivec predstavi, pogosto kaže na neravnovesje v kmetijskem organizmu in ga lahko razumemo kot način narave, ki poskuša odpraviti neravnovesje. V primeru izbruha je mogoče uporabiti biološki nadzor, vendar biodinamični kmet tudi poskuša ugotoviti osnovno neravnovesje in najti načine za prilagoditev dobrih praks za izboljšanje zdravja kmetijskega organizma.

Biodinamika ponuja regenerativne rešitve za prihodnost

Biodinamika je zavestni, participativni in odgovorni način kmetovanja in bivanja v svetu, ki prinaša zdravljenje tlem, rastlinam, živalim, ljudem in planetu. Vsak edinstven in samooskrben kmetijski organizem velikodušno prispeva k ekološki, ekonomski, socialni in duhovni vitalnosti svoje okoliške skupnosti in celotne žive Zemlje. Z biodinamiko lahko dostopamo do novih zmogljivosti človeške ustvarjalnosti in zaznamo potrebe Zemlje ter se odzovemo nanje in na živ in dinamičen način razkrijemo nove rešitve.

Biodinamika prispeva k socialnemu in ekonomskemu zdravju

Biodinamične kmete spodbuja želja po zadovoljevanju resničnih potreb ljudi in Zemlje, kar pogosto presega pridelavo hrane. Večina biodinamičnih pobud skuša utelesiti trojni pristop (ekološka, socialna in ekonomska trajnost), pri čemer navdih črpa iz Steinerjevih spoznanj o družbenem, gospodarskem in duhovnem življenju ter kmetijstvu. V ZDA npr. kmetijska skupnost CSA oz. Community supported agriculture ali partnersko kmetovanje, predstavlja pionirje biodinamičnih kmetov, mnogi izvajalci biodinamike pa sodelujejo v kreativnih partnerstvih z drugimi kmetijami, šolami, zdravstvenimi in wellness ustanovami, restavracijami, hoteli, domovi za socialno terapijo in drugimi organizacijami. Biodinamika je tako radikalen koncept regenerativnega kmetijstva kot močno gibanje za nova razmišljanja in prakse na vseh področjih življenja, povezanih s hrano in zemljo.

Pripravila Sonja Bertalanč, magistrica varne prehrane,
KGZS - Zavod Murska Sobota

POLICIJSKA POSTAJA LJUTOMER SVETUJE

Nasilje v družini

Tudi letos smo se v slovenski policiji pridružili mednarodnim dnevom boja proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini, ki se je začelo 25. novembra in zaključilo 10. decembra 2020, na svetovni dan človekovih pravic. V ta namen je Policija izvedla številne preventivne dejavnosti, s kateri je želela opozoriti na problem nasilja nad ženskami in hkrati opogumiti ženske, ki so žrtve nasilja, da spregovorijo, prijavijo nasilje. Nasilje nad ženskami in nasilje v družini predstavljata velik družbeni problem. Nasilje ima številne posledice tako za posamezne žrtve kot tudi za družbo. Prizadene na milijone žensk in otrok, ne glede na njihovo narodnost, starost, versko ali osebno prepričanje, družbeni položaj, telesne sposobnosti in spolno usmerjenost.

Nasilje nad ženskami in otroki v družini velikokrat ni vidno, a to še ne pomeni, da se ne dogaja, saj je velikokrat skrito za štirimi stenami. Nasilje nad ženskami se lahko pojavlja v različnih oblikah, kot so nasilje v družini, trgovina z ženskami in deklicami, spolno izkoriščanje in drugo kršenje spolnih in reproduktivnih pravic, žaljivke, zmerjanje, pretepanje, brcanje, ekonomsko nasilje, vpitje, nasilje v oboroženih konfliktih in spopadih ter nasilje v obliki različnih tradicionalnih in kulturnih praks. Najbolj pogosta oblika nasilja nad ženskami je psihično nasilje, ki je najbolj skrito, težko dokazljivo in velikokrat neprepoznavno kot oblika nasilja. V večini primerov je psihično nasilje samo predhodnik fizičnega in spolnega nasilja.

Prijavite nasilje!

Zaskrbljujoče je dejstvo, da tako nasilje nad ženskami kot tudi nasilje v družini velikokrat trajata več let, preden nanje postane pozoren kdo izven družine in se aktivno vključi v iskanje pomoči za žrtev. Ženske in otroci nasilja v družini velikokrat ne prijavljajo zaradi strahu, sramu, nezaveščenosti, občutka lastne krivde in brezizhodnosti položaja ter zaradi groženj in maščevalnosti storilca. Nekatere žrtve mogoče niti ne vedo, kam po pomoč in kaj se bo zgodilo po prijavi nasilja, včasih pa razlog za vztrajanje v nasilnem odnosu izhaja iz družbene podobe "popolne" družine in tradicionalne vloge ženske. Ženske - še posebej, če imajo otroke - se velikokrat nimajo kam umakniti ali pa zaradi socialne izoliranosti nimajo razvite mreže odnosov, ki bi jim lahko izven družine v tej situaciji nudili podporo in pomoč.

Da lahko policija posreduje in žrtvam zagotovi pomoč, je treba nasilje prijaviti. **Žrtve lahko nasilje prijavijo takoj, ko se zgodi, lahko pa tudi kasneje, in sicer na:**

- telefonski številki policije za klic v sili 113
- na lokalni policijski postaji Ljutomer (02/584-46-10)
- na policijski upravi Murska Sobota
- na okrožne državnem tožilstvu

Prijatelji, sorodniki, sošolci, sodelavci, sosede, ki nasilje vidijo oz. slišijo, ga lahko tudi prijavijo, žrtvam pa tako nudijo konkretno pomoč in jih razbremenijo občutkov krivde.

Ustavimo nasilje v družini!

»Veliko večja verjetnost je, da boste fizično napadeni, poškodovani ali umorjeni v svojem lastnem domu, od roke ljubljene osebe, kot kjerkoli drugje.«

(Gelles & Straus, 1989)

Vodja policijskega okoliša

Občina Veržej s svojim celotnim območje spada v III. Policijski okoliš, Policijske postaje Ljutomer. Poleg rednih delovnih nalog (zagotavljanje varnosti ljudi in premoženja), na območju občine svoje delo opravlja tudi VPO (Vodja policijskega okoliša), policist Uroš Felbar in je na območju, kjer prebivate nosilec preventivnega in partnerskega sodelovanja. Njegova naloga je, da zagotavlja čim boljšo varnost na območju okoliša, to pomeni, da skupaj s prebivalci občine odpravlja vzroke in okoliščine, ki vodijo v izvrševanje kaznivih dejanj, prekrškov in drugih za okolje motečih dejanj ali pojavov. Na vodjo policijskega okoliša se lahko obrnete preko tel. št. 02/584-46-10 (PP Ljutomer), tel. št. 041/973-953.

Policija svetuje za varnost med božično-novoletnimi prazniki

Božični in novoletni prazniki so znova pred vrati. Ti prazniki pa že po tradiciji ne minejo brez uporabe različnih pirotehničnih sredstev. Ta sredstva so predvsem namenjena zabavi, vendar pa se je potrebno zavedati, kako nevarna je lahko takšna zabava.

Negativne stvari, ki jih prinaša nepravilna uporaba pirotehničnih sredstev so predvsem:

- različne telesne poškodbe (nekatero so zelo hude),
- ogrožanje varnosti ljudi,
- povzročanje škode na različnem premoženju (zaradi požarov in podobnega),
- motenje nočnega miru in počitka občanov,
- ustrahovanje in vznemirjanje živali,

Zato policija že kar nekaj let v tem času izvaja določene aktivnosti, katerih namen je omejiti uporabo pirotehniko oz. zagotoviti, da se bo uporabljala na tak način, da ne bo negativnih posledic. Zavedamo pa se, da uporabe nikoli ne bo mogoče popolnoma omejiti.

Policisti bomo do konca meseca decembra in v začetku januarja izvajali poostrene nadzore nad prodajo, posestjo in uporabo teh izdelkov. Opozarjamo občane, da bomo DOSLEDNO UKREPALI zoper tiste, ki bodo s temi sredstvi kršili javni red in mir, kalili nočni mir in počitek ali pa ogrožali varnost ljudi in premoženja.

Na koncu bi vsem občankam in občanom zaželeli mirne, zadovoljne ter vesele praznike in veliko uspehov in osebne sreče v letu 2021.

SKUPAJ POKAŽIMO, DA SO PRAZNIKI LAHKO LEPI TUDI BREZ PETARD!

Vodja policijskega okoliša Uroš Felbar

AKTIVIST NAJ BO

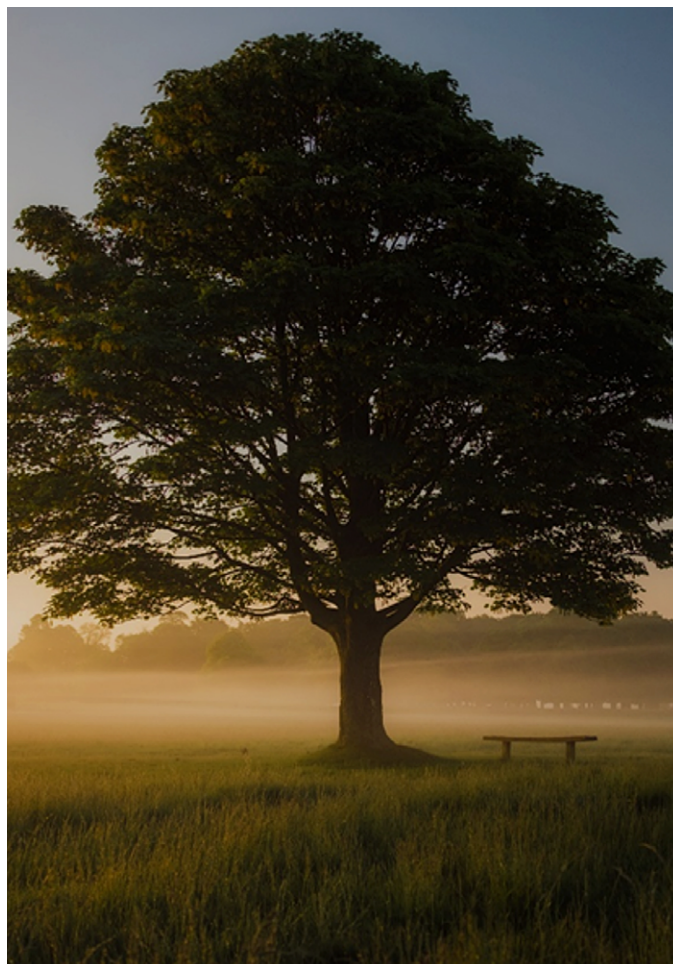
Življenje resnih aktivistov je te dni vse prej kot lahko. Aktivizem ni hec, saj je baje na kocki demokracija.

Vendar je tudi znanost kot demokracija. Skoraj nikjer ne pozna 100-odstotnega konsenza. Izberite znanstveno dejstvo in tam bo nekdo z doktoratom, ki se s tem ne strinja. Nato jih je treba le zbrati pred kamero in ustvariti naslov, kot je "Resnica * ONI * Ne želim, da veš!" in že jih lahko spremljamo kako postajajo viralni.

Na žalost znanost deluje tako, da zbira podatke iz več deset tisoč virov, nato pa vsem omogoči, da se prepirajo, razpravljajo, analizirajo, razpravljajo, ponovno analizirajo, zberejo še več podatkov, razpravljajo še nekaj, ponovno analizirajo, nato še enkrat, nato pa se počasi, skozi dolga leta, običajno postopoma pojavi konsenz. Razmislite o tem, ko boste naslednjič videli nekoga, ki deli neko kontroverzno stališče. Ne glede na to, kako karizmatični so, ne glede na to, kako pametni so, so preprosto zgolj ena podatkovna točka od več deset tisočih podatkov, torej veliko večih podatkov, kot bi jih kdajkoli sami razumeli vi ali jaz.

In tako kot je tiha večina ljudi na desni in levi z zdravimi in zmernimi političnimi pogledi, je tudi tiha večina znanstvenikov, ki previdno zbira tisoče vzorcev, analizira milijone možnosti in postopno razvija konsenz o tem, kaj vse to pomeni. Vendar nikoli ne slišimo zanje.

Tine Novak, podjetniški svetovalec

SPOT svetovanje Pomurje

SPOT SLOVENSKA POSLOVNA TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA

TOČKA SPOT SVETOVANJE POMURJE VAM PONUJA OSNOVNE BREZPLAČNE STORITVE ZA USPEŠNO NAČRTOVANJE PODJETNIŠKE POTI

SPOT ali Slovenska poslovna točka je mesto, kjer so potencialnim podjetnikom in poslovnim subjektom na voljo brezplačne storitve svetovanja, informiranja, izobraževanja in registracije.

Na točki SPOT svetujejo svetovalci treh konzorcijskih partnerjev, to so Razvojni center Murska Sobota kot vodilni parter, Pomurska gospodarska zbornica in Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota.

Aktivnosti SPOT svetovanje Pomurje spremljajte na:

- <https://www.spotpomurje.si/>
- <https://www.facebook.com/SPOTPomurje/>

Pisarna točke SPOT je na naslovu Lendavska ulica 5A v Murski Soboti (prostor Pomurske gospodarske zbornice, 3. nadstropje).

Projekt »SPOT svetovanje POMURJE« 2018–2022 je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

*Časi pridejo -
in gredo.*

*Zvezde se rodijo
in se v nič spolzijo.*

*Drevje vzbrsti, zazeleni
in se osuje. Potem zaspi.
Z njimi trave in cvetlice.*

*Mi pa merimo čas in dalj
in jima iščemo pomen.*

*Od diha do vzdih,
od hipa do dneva,
od leta do leta,
ki novo obeta.*

(T. Pavček)

*Naj novo obeta –
želimo vam
doživete praznike!*

*V krogu družine,
najdražjih in jaslic.*

Uredniški odbor